

ידיעות מעברות

י"ד אב תשפ"ב | 11 באוגוסט 2022 | גליון 04 כרך 86

שלום כיתה א' 2022

ליה שלג

מיכאל אדם פלד-עוז

אביב כהן

מאי טינוביץ'

אשל אשכנזי

זור טל-בר

תום בן שאול

ארי קדמי

רני בן שאול

נועם מס

דניאל לוי

אור בר-ניר

אורי-מיכאל כתר

זיו שבתאי

נור רולניק

אופיר אייזנברג

נועם פורמן

רוני קיינט

תוכן העניינים

דו"ח מישיבות המזכירות	3
דיווח מהנהלת קש"ת	6
וועדת בריאות - שינוי סעיפי תקנון בריאות	7
פרידה מגדעון דביר	8
פרידה מרבקה לוי	10
מדור חינוך	14
ראיון עם רם בן שאול	18
מחשבות על סדרי עדיפויות	20
מן הארכיון - השיזף	22
קו קורוקו קו פלומה	24
הרחפניסטים הראשונים של "עיט"	25
אדם, אחי אתה!	26
רכבים נטושים	28
נקודה לבנה	28
ברכות למיכל שלג	29
תודות לערב מנולו	29
תודה גדולה מאלבניה ונזאר	31
ברכות ואיחולים / עובר ושב	31

ושוב אנחנו כאן... עוד "מבצע" בעזה קצת לפני בחירות, עוד התכנסות של הצבא הרוסי לפני המשך אכזרי יותר של הלחימה, עוד תזכורת לכך שאיראן עברה את הסף הגרעיני, עוד מתנגדי הפלות קיצוניים ושטופי דת בארה"ב, עוד שריפות וטמפרטורות מבהילות מסביב לכדור, עוד גל מדאיג של מתעבי-מדע, מאדירי הבורות והקונספירציות במרחבי הרשת.

אבל גם ניצחונות ותגליות מדעיות אדירות: טלסקופ החלל החדש העביר לנו תמונות עוצרות נשימה של היקום-היום ולפני מיליוני שנים(!), הישגים רפואיים אדירים שאולי יוכלו לשנות בעתיד את חיי היומיום של ילדינו ולא פחות חשוב - הסנאט בארה"ב אישר את חקיקת האקלים הנרחבת ביותר בהיסטוריה האמריקאית! האישור הזה יכול לעשות לראשונה מהפך אמיתי בתחומי האנרגיה, הסביבה והבריאות, ויהיו לו השלכות על הגלובוס כולו.

ואצלינו - החופש הגדול בעיצומו, הילדים בקייטנות וטיולים ומתרגשים לקראת שנת הלימודים הקרבה (טוב, בעיקר העולים החמודים לכיתה א'), השבילים מוריקים ויפים, וכל הניגוד בין השקט הקיבוצי לסערות המתרחשות מסביבנו בארץ ובעולם הזכיר לי שיר ישן של נתן אלתרמן. לפני הרבה מאד שנים הלחין ושר אותו שלמה יידוב, אבל הוא נשאר די נשכח וזנוח וזו הזדמנות ראויה לגאול אותו מפינתו:

חמש לפנות בוקר

מילים: נתן אלתרמן | לחן: שלמה יידוב

חמש לפנות בוקר - קריר
פנס נושא אור על אם דרך.
כוכב נעזב עוד מאיר על העיר
בודד בנקודת השקפה.
פוחת אדם חלונו לרקיע
והחוצה מוציא את אפו החולם.
עף האף כיונה וחוזר ומודיע
העולם עוד בריא ושלם.

בלילה הזה - שום דבר לא ארע
שום קונטיננט - בימים לא שקע
שום מפה מדינית לא הפכה את עורה
שום רפובליקה לא התפקעה.

ההיסטוריה דלגה על הלילה הזה
וכותבי העיתים יזניחוהו בצל
מתלבש האדם אט לאט כהוזה
וחושב תודה לאל.

העורך

"ידיעות מעברות" - דו שבועון

עורך: אורי בן-שאול

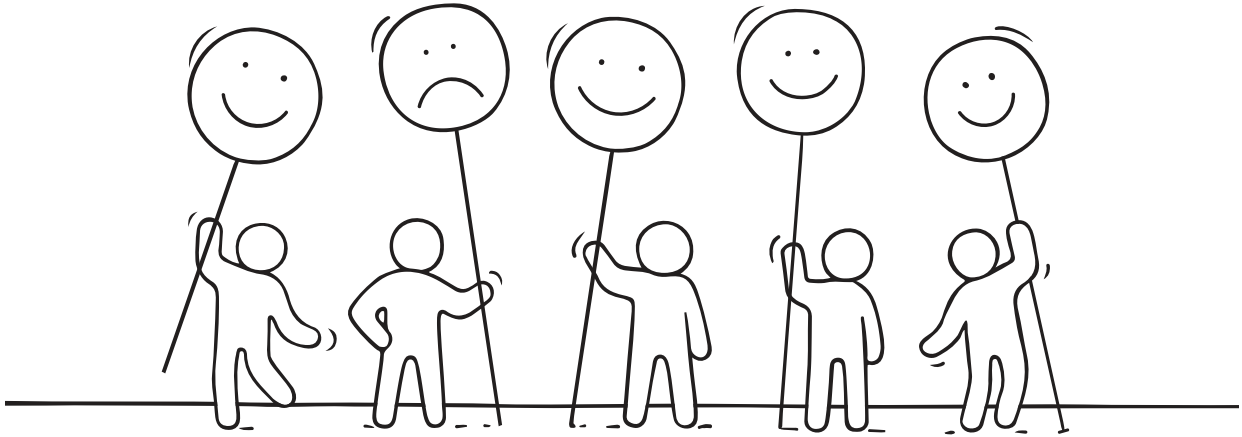
חברי המערכת: ענבל נקש, ערן שבתאי

עיצוב גרפי: שמש ברקוביץ

צילומי השער הקדמי: גליה פלד

כתובתנו: iton.maabarot@gmail.com

דו"ח מישיבות המזכירות

סיכום ישיבות המזכירות ב-23.05.22 (1022)

2. שי ארד - עצמאות כלכלית

שי חגג 30 באמצע חודש יוני, נמצא כעת לקראת סיום תואר ותעודת הוראה בגאוגרפיה. מבקש דחייה של 4 חודשים (עד ליום 01.11.2022) בה יישאר בעצמאות כלכלית בקיבוץ. עד תקופה זו יסיים את לימודיו וישתלב במקום עבודה בהתאם לדרישות.

החלטת המזכירות:
המזכירות מאשרת לשי עצמאות כלכלית עד ליום 01.11.2022

הצבעה: אושר

3. הלין השינוי

מסמך: 5

המזכירות קיבלה עדכון בנוגע להליך השינוי. הצוות עובד על דיוק המספרים והיתכנות הכלכלית של המודל שהוצע. בשלבים הבאים הצוות יקים קבוצות הסברה על מנת להפיץ ולהסביר את המודל החדש. הוצגה מצגת בשיבה.

4. בקשה לפרסום הסדרים אישיים אייל שלמון ואייל ישראלי - ציון טובי ואריה קליינהאוז

המזכירות דנה בבקשת חברים לפרסם את ההסדרים האישיים של אייל ואסנת שלמון וכן, של אייל ישראלי.

נדרש דיון המשך

1. קצב בניית ממ"דים

מסמך: אבנר וקני גלית ואשד בן אברהם

לפני כחודשיים, התקבלה החלטה ע"י שיחת קיבוץ לבנות ממ"דים בבתי החברים שאין להם ממד"ים. קצב בניית הממ"דים שהוחלט הינו עד 2 בשנה בהתאם ליכולתו הכלכלית של הקיבוץ. (קלפי 0322 29.3.22). קבוצת חברים הגישה ערעור לשיחת קיבוץ, על קצב בניית הממ"דים וכעת החברים מבקשים את תמיכת המזכירות לערעורם. לטענתם, פירוש ההחלטה היא שחלק גדול ממקבלי הממ"דים, יקבלו ממ"ד, בהיותם בני 90 ומעלה ועל כן, מבקשים לקצר את תקופת בניית כל הממ"דים ל-3 שנים. את התקציב ניתן למצוא, גם על חשבון דחיית בניית רמות חפר שלב ג'. התקיים דיון במזכירות לעניין בהילות הצורך בבניית הממ"דים והמקור התקציבי לכך.

החלטת המזכירות:

המזכירות מציעה שצוות מצומצם ייפגש עם המערערים על מנת לנסות ולהגיע להצעה מוסכמת לשיחת קיבוץ. הצעה שהוצעה לקצר את תקופת הבניה של הממ"דים ל-7 שנים, סדר גודל של 5 ממדים בשנה בעלות של מיליון ש"ח. המקורות יהיו קיצוץ רוחבי מהעודף המשקי. חשוב שבכל הצעה שתעלה לשיחת קיבוץ יש להסביר לחברים את ההשלכות הכלכליות של כך. וכן, כל הצעת פשרה של הצוות המצומצם על המערערים, יש להביא לאישור המזכירות לפני שיחת קיבוץ.

החלטת המזכירות:
המזכירות מאשרת קבלת ההלוואה כאמור בכפוף לאישור
ועדת משק.
הצבעה: אושר

סיכום ישיבות המזכירות ב-27.06.22 (1222)

1. צו מיסים של ועד מקומי - קיבוץ מעברות לשנת 2023
מציג: אופיר 173
החלטת המזכירות:
בהתאם לבקשת המועצה, המזכירות ביושבה כוועד המנהל
של קיבוץ מעברות אישרה את תעריף גובה הארנונה עבור
מבני מגורים לשנת 2023.
הצבעה: אושר

2. הקמת צוות לחגיגות 90 למעברות

בשנה הבאה מעברות תחגוג 90 שנים לעלייה לקרקע.
המזכירות מבקשת להקים צוות שיבחן חלופות לחגיגות
וביניהם נסיעה משותפת לחו"ל.
החלטת המזכירות:
המזכירות מבקשת להקים צוות לבחינת החלופות לחגיגות
90 שנים לקיבוץ. את החלופות + מקורות תקציביים
יועברו להמלצת המזכירות ואישור שיחת קיבוץ במסגרת
אישור השקעות לשנת 2023

3. חופשה מיוחדת - משפחת כרמי ואלה דניאל

אלה וכרמי הגישו בקשה לחופשה מיוחדת בת 10
חודשים לצורך השתלמות מקצועית בחו"ל (אוניברסיטת
אוקספורד אנגליה). אלה דוקטור בהשכלתה וחברת סגל
באוניברסיטת תל אביב מרצה וחוקרת בתחום התפתחות
ילדים. חלק מהכשרה מקצועית של חוקר באקדמיה הוא
פרסום בכתבי עת בינ"ל, הצגה בכנסים בינ"ל וקבלת
הכרה בעלת ערך מהקהילה הבינ"ל. מקום עבודתה,
אוניברסיטת תל אביב, מעודדת אותה לצאת לשבתון
בחו"ל ולאחר השבתון תוכר כפרופסורית. לאחר מאמצים
גדולים הצליחה לקבל הזמנה מאוניברסיטת אוקספורד

.....
5. נושא אישי
.....
6. צוות פרנסה ועבודה
.....

חברי הצוות: אנכי ורונת ינאי (בעלי תפקידים)
הדר בר-ניר ושן כפיר (נציגי ציבור במזכירות)
דליה קרייה, ערן שבתאי, יובל בדולח

מטרות:
1. בחינת מדיניות העבודה והפרנסה של הקיבוץ, עדכון
וניסוח מטרות ויעדים לקיבוץ מעברות ב-2022
2. הצעות קונקרטיות להתאמת מדיניות העבודה ומערך
העבודה למטרות ויעדי הקיבוץ המעודכנים.
החלטת המזכירות:
המזכירות תומכת בהרכב ומטרות הצוות.
הצבעה: אושר

סיכום ישיבות המזכירות ב-30.05.22 (1122)

1. משפחת נבט אלון וורד - הודעת עזיבה
.....
ורד ואלון נמצאים מחופשה מיוחדת מאושרת, בתום
תקופה זו ביקשו לעזוב את הקיבוץ. מועד העזיבה הינו
01.07.2022

החלטת המזכירות:
המזכירות מקבלת את הודעת העזיבה של ורד ואלון
נבט שיעזבו את הקיבוץ מחופשה מיוחדת, החל מיום
01.07.2022. תערך התחשבות של דמי עזיבה וקליטה.

2. אישור ועד מנהל מעברות אחזקות לקבלת הלוואה ממוצרי מעברות

מציג: אופיר 173
עקב מצבה הכלכלי של חברת תרימה, החברה נזקקת השנה
לתמיכה של תאגידי הקיבוץ. כחלק מתוכנית התמיכה,
מעברות אחזקות ביקשה ממוצרי מעברות הלוואת זמן
קצר כאשר זמן הפירעון המקסימאלי שלה הינו ביום
31.12.2022. הלוואה זו אושרה על ידי דירקטוריון מוצרי
מעברות וכן תובא לאישור ועדת משק.

והיא מאוד מעוניינת לנצל את ההזדמנות זו.
לו"ז יציאה לחופשה - אמצע אוגוסט.

2. נריתת פיקוסים

במסגרת הסדרת אישורי הבניה של מדרון הכלבו, ועדת בינוי קיבלה החלטה להוריד 5 פיקוסים מתוך 7, הוגשה בקשה לכריתה. קיבלנו אישור עד לחודש ינואר 2023. הסיבות לכך נעוצות בנזקים לתשתיות, ציפורים מקננות, כבישים, לכלוך וכו'.

החלטת המזכירות:

המזכירות מבקשת להוציא מכתב יחד עם ועדת בינוי לידיעת החברים.

הצבעה: אושר

3. חברים במחלה ממושכת - הקמת צוות

החלטת המזכירות:

הוקם צוות לטיפול בחברים אשר נמצאים בסטטוס "מחלה ממושכת". חברי הצוות: אבינועם, יהודית ואופיר.

הצבעה: אושר

4. פרסום הסדר אייל ואסנת שלמון

המזכירות עודכנה כי החברים שהגישו בקשה לפרסום פרטי ההסדר של אייל שלמון - משכו את בקשתם. אך התקבלו בקשות נוספות ע"י חברים אחרים כהתניה לחזרתם - המזכירות תבחן את הבקשות.

4. טליאס יוני ורותם - למועמדות

יוני בן קיבוץ מעברות, עובד 100% משרה ב-IT כשנתיים. בת זוגתו, רותם, בת 36 ממושב ניר בנים, 5 שנים יחד, גרים בצופית, ושניהם עומדים בדרישות לקליטה.

החלטת המזכירות:

המזכירות ממליצה על יוני למועמדות ורותם לאורחות החל מ-1 לספטמבר 2022.

הצבעה: אושר

החלטת המזכירות:

המזכירות מאשרת לכרמי ואלה לצאת ל10 חודשי חופשה מיוחדת לצורך הכשרה מקצועית בחו"ל. המזכירות התרשמה ממאמציה הכנים של אלה לפיתוח הקריירה ותרומתה לקיבוץ במשך שנים רבות.

בעניין בית המגורים - הבית חוזר לשימוש הקיבוץ בעת החופשה המיוחדת.

הצבעה: אושר

4. רמות חפר א' - יוני מס וגיל שמואל

בשל טעות תכנונית שני בתים מאוד צמודים אחד לשני, הדיירים מבקשים להקים גדר אקוסטית בין הבתים.

החלטת המזכירות:

המזכירות תומכת בביצוע הגדר ע"ח הפרויקט (הקיבוץ) בעלות של עד 14,000 ש"ח ומבקשת למנות אחראי על הבקרה ופיקוח - אלון עומרי.

הצבעה: אושר

סיכום ישיבות המזכירות ב-11.07.22 (1322)

1. עדכון - תרימה

מאגיס: אג'י ואופיר 1323

לאחר רכישת חלקם של אוניפארם בחברה, תרימה היתה במצב פיזי וכלכלי לא טוב ונדרשו התאמות רבות ע"י משרד הבריאות. תרימה נכנסה להשקעות גדולות מאוד בשל הדרישות הרבות של משרד הבריאות. תרימה לא עמדה בתוכניות וזה הצריך הזרמת סכומי כסף משמעותיים ביותר ממועברות. בתרימה עושים מאמצים גדולים מאוד. היתה ביקורת של משרד הבריאות בשבוע שעבר ותרימה עברה אותה סה"כ חיובי. ישנו צוות מצומצם שעובד על אלטרנטיבות. מבחינת השקעות נשאר כרגע את פרויקט המלתחות. אחרי שהעבירו את "תרימה בית" לשטח.

דיווח מהנהלת קש"ת

25 ביולי 2022

2. עלון הקיבוץ

מסמך: אורי בן איל

התקיים דיון בנושא העיתון. תכנים, תדירות הוצאה, חוסר שיתוף הפעולה מצד בעלי תפקידים, מרכזי ועדות / ענפים (אי העברת סיכומים, דיווחים שוטפים לחברי הקיבוץ מע"ג העיתון) ומעורבות פחותה של כלל הציבור. אורי סיפר על הקשיים שבגיוס כותבים ומתנדבים שיוכלו לראיין / לתמלל / לשוחח עם חברים וחברות ולכתוב על כך. כמו כן, דובר על חשיבות הוצאת העלון המודפס אל מול מהדורה דיגיטלית ונשאלה שאלה בדבר היקף הקוראים. השאיפה היא להוציא עיתון אחת לחודש אך בפועל העיתון יוצא אחת לחודש וחצי-חודשיים עקב חומרים מעטים ולא מספקים. העיתון מתקצב ב-90,000 ש"ח בשנה (הוצאות בית-דפוס ועבודה).

החלטה:

צוות קש"ת לוקח על עצמו להפיץ את הבשורה ולעבות את מספר האנשים שיקחו חלק בכתיבה בעיתון. כמו כן, רונת תעביר הוראה למנהלי הענפים להעביר דיווחים שוטפים לאורי על הענפים השונים. באחריות אורי להוציא תזכורת קבועה להעברת החומרים לעורך העיתון.

3. כניסת קלנועיות לאיזור הגנים

בשנים האחרונות מספר הקלנועיות בקיבוץ עלה משמעותית. בשל כך, נוצר מצב שבשעות ההגעה והאיסוף מהגנים ישנו ריבוי קלנועיות באיזור. עומס זה מייצר הפרעה משמעותית, ויתרה מכך, מהווה סכנה בטיחותית עבור הילדים הרבים המצויים שם.

החלטה:

יוקם צוות שיעשה סיור בשטח ותצא הודעה לציבור על אזורים בהם יש להחנות את הקלנועיות. החניה תרוכז בשולי איזור הגנים, במקומות מרווחים יותר. תמנע כניסת קלנועיות לשבילים צרים ועד פתחי הגנים.

הנהלת קש"ת קוראת לציבור נהגי הקלנועיות לנהוג בהתחשבות ולהשמע להחלטות.

מסרה: רונת ינאי עומרי

1. עדכון מחירים בענף הרכב

מסמך: רונת טיינקר

בשנים האחרונות חלו עליות מחירים משמעותיות מאוד בעלויות ענף התחבורה (דלק, ליסינג). מדד המחירים אליו מוצמד התקציב האישי מגלם בתוכו עליות אלה. יחד עם זאת, משנת 2009 לא בוצעה העלאת מחירים בענף הרכב בקיבוץ. הקהילה מסבסדת את ענף הרכב ביותר ממיליון ש"ח. בשנתיים האחרונות בשל עליות המחירים ושינוי הרגלי העבודה (כגון מעבר לעבודה מהבית), הענף נמצא בגירעון.

ענף התחבורה גובה על כל קילומטר 1.1 ש"ח ועל כל שעה 7 ש"ח. חברים משלמים 0.57 ש"ח לק"מ ו-3.18 ש"ח לשעה ואת ההפרש מסבסדת הקהילה. ענפים (כולל עובדי חוץ) מחוייבים ב-1.1 ש"ח לק"מ וב-7 ש"ח לשעה. בהתבסס על תחשיב שנעשה על תקופה של 15 חודשים, עלות שעה (לפי סה"כ הוצאות קבועות) עומדת על 10.61 ש"ח לשעה ו-0.98 ש"ח לק"מ (לפי סה"כ הוצאות משתנות).

המלצות להנהלת קש"ת:

- לחייב בכל שעות היממה ולא רק בין 22:00-7:00 כפי שמחויב היום.
- העלאת המחיר לחברים ל-4.4 ש"ח לשעה ו-0.8 ש"ח לקילומטר.
- העלאת החיוב לענפים מ-7 ש"ח ל-10 ש"ח לשעה ולהשאיר את החיוב לקילומטר אותו דבר.

החלטה:

יוקם צוות לבדיקת כל האופציות עם דגש על מינימום פגיעה בתקציבי החברים.

ועדת בריאות - החלטות שינוי סעיפי תקנון בריאות

סעיף	תקנון 2009	עדכון 2022
פיזיותרפיה פרטית	<p>ניתנת בקיבוץ לקשישים, שאינם ניידים וכעזרה ראשונה במקרים דחופים עד התור בקופת החולים.</p> <p>דרושה הפניית רופא בכתב ותיאום דרך מרכזת ועדת בריאות.</p> <p>עבור טיפולים פרטיים בבית, למי שאינם מוגדרים קשישים או שאינם ניידים השתתפות החבר תהיה על סך 19 ש"ח לביקור.</p>	<p>כל טיפול פיזיותרפיה פרטי יאושר עם הפניית רופא בלבד.</p> <p>מנותחים- זכאים לקבל מהקופה פיזיותרפיה עד הבית בחינם.</p> <p>למבוגרים ניידים מעל גיל 80 - עד 8 טיפולים חינם - טיפול אחד בשבוע ובמקביל הרשמה לפיזיותרפיה דרך הקופה.</p> <p>מטופלים כרוניים- השתתפות של 50% של ועדת בריאות.</p> <p>פיזיותרפיה דרך הביטוח הפרטי - יש החוזר של כ-100 ש"ח ל-12 טיפולים בשנה.</p> <p>נדרש להביא לוועדת בריאות- הפניה, תעודה מקצועית וחשבונית מקור.</p> <p>עבור טיפולים פרטיים בקיבוץ, למי שאינם מוגדרים קשישים או שאינם ניידים השתתפות החבר תהיה על פי תמחור המטפל**.</p> <p>**נכון להיום ירון הפיזיותרפיסט לוקח 100 ש"ח לטיפול.</p>
קנביס רפואי	לא היה קיים בתקנון	החזר עבור קנביס רפואי יהיה עד 800 ש"ח לחודש.
ייעוץ מבוגרים	<p>זכות החברים לקבלת טיפול פסיכולוגי, על חשבון הועדה עד 24 פגישות. לאחר מכן תחול על החבר השתתפות לפי הפירוט הבא:</p> <ul style="list-style-type: none"> 24 הפגישות הבאות - 94% על חשבון החבר. אם יש צורך בפגישות נוספות הן על חשבון החבר. השתתפות כספית נוספת מותנית באישור ועדת בריאות. פרק זמן בין סדרת טיפולים לשנייה- לא פחות מ- 9 שנים. 	<p>לפי התקנון 26 טיפולים בהחזר של עד 250 ש"ח לטיפול.</p> <p>חברים שהולכים באופן קבוע מעל שנה באישור רפואי - יהיה החזר מועדת בריאות פעמיים בחודש לשנה נוספת ולאחר מכן יופסק ההחזר.</p> <p>פרק זמן בין סדרת טיפולים לשנייה - לא פחות מ- 9 שנים.</p>
טיפול זוגי	לא היה קיים בתקנון	טיפול זוגי - החזר של עד 250 ש"ח ל-12 טיפולים.
ריפוי בעיסוק	לא היה קיים בתקנון	<p>החזרים יינתנו עם הפניית רופא בלבד.</p> <p>ישנם שני מסלולים לקבלת השירות דרך המושלם:</p> <ul style="list-style-type: none"> מסלול הסדר: השתתפות עצמית של 30 ש"ח לטיפול, במכוני הסדר של הקופה. מסלול החזר כספי: 75% ועד 108 ש"ח לטיפול, (על ידי מרפאים בעיסוק שמקבלים באופן פרטי ועובדים עם הקופה).
קלינאית תקשורת	לא היה קיים בתקנון	אין מסלול החזר כספי

פרידה מגדעון דביר

אבא

פרידה היא תמיד קשה גם כאשר מגיעים לגיל מופלג. אני לא יודע למה אבל בשבילי, אולי אפילו קשה יותר.

אהבתי לבוא אליך בשנים האחרונות ליום שלם והיו לנו הרבה מאוד שיחות. סיפרת לי הרבה על החיים הקשים בברלין, על העלייה שלך לארץ, על ההורים שלך וחייהם, על מה ראית בטלוויזיה ומה היה בהרצאה של יום רביעי.

ושאלת תמיד שאלות על כולם: על הילדים שלי, על הנכדות שלי, על גלי אותה קיבלת מייד ועל משפחתה - שאלת מה עושים ומה שלום כולם ובאמת התעניינת ובאמת רצית לדעת. נשאת סקרן, מתעניין וקשוב כל הזמן.

הקמת עם אמא משפחה בקיבוץ של תחילת המדינה. גידלתם יפה, כמו שהאמנתם, כמו שידעתם, את ארבעתנו, בקיבוץ של פעם. כל אחד מאיתנו היה ילד קשה בדרכו ואתם הצלחתם לעמוד במשימת ההורות.

היית בשבילי אבא חם, אוהב ואהוב, גם אם לא בחיבוקים ונשיקות שלא היו נהוגים אצלנו. אתה היית בשבילי דוגמה לרוח טובה, לסבלנות אין קץ, היית בשבילי דוגמה ליכולת לקבל את החיים גם ברגעים הקשים ותמיד לשמור על אופטימיות.

אמרה לי לפני שנים סבתא אלוה, שאריכות החיים באה עם הרבה אבדנים. גם אתה אבא, לאורך השנים, איבדת רבים שאהבת, אבל תמיד ידעת לחזור לחיים ולהמשיך הלאה.

אבא, הגעת לקיבוץ מעברות לכד, בגיל מאד צעיר, איבדת בית בגרמניה ומצאת בית, ובנית בית, בקיבוץ. הזדהית בצורה מוחלטת עם הדרך הקיבוצית ועם מעברות והיה לך מאוד חשוב שהקיבוץ יישאר כפי שהיה שנים רבות ושלא ישתנה, אבל כפי שאנחנו יודעים, הכל משתנה. ובשבילי קשה מאד השינוי הזה שלפני שבוע היית והיום אתה אינך.

אהבתי אותך מאד אבא. יהי זכרך ברוך.

אברי דביר

שלושה שבועות לפני שאבא נפטר חגגנו לו באיחור קל יום הולדת 99. אירוע שהייתה בדיעבד מסיבת פרידה מאוהביו. את הסיפור הזה כתבתי והשמעתי בפני המשפחה והחברים ואני בוחר לשתף אתכם לכבודו ולזכרו של אבא שלי.

ארגו הכלים

לפעמים מזיכרון ילדות אחד אפשר ללמוד על האדם על המשפחה ואולי אפילו על הקיבוץ. ברצוני לספר לכם על זיכרון הילדות הראשון שלי וממנו לספר לכם על אבא שלי ועל המשפחה מעיניו של בין הזקונים בין החמש. אני יודע בדיוק את תאריך האירוע: 5 בפברואר 1967. אני יודע זאת לא בגלל שזה היה קצת לפני מלחמת ששת הימים אלא כיוון שזה היה יום ההולדת חמש שלי.

יום הולדת היה ענין מיוחד במשפחתנו. כיוון שאנחנו, הבנים של משפחת דביר, גדלנו בבית ילדים, גם טקס יום ההולדת היה שם. במרכז הטקס עמד "שולחן הפתעה". בלילה שלפני יום ההולדת באו ההורים ובלאט נכנסו לבית הילדים. הם שמו על שרפרף מפה מיוחדת עליה ממתקים ומתנות.

נחזור לאותו היום ה-5 בפברואר 1967, באותו בוקר התעוררתי וליד המיטה שלי היו מונחים מסור קטן, פטיש קטן, פצירה קטנה ושני מברגים קטנים. לקח לי כמה דקות להבין מה קרה ומה זה אבל מיד הגיעו אבא ואמא שלי והסבירו לי שהפעם הם החליטו לתת לי מתנה חינוכית ושימושית: ארגו כלי עבודה מלא כלים. כיון שהם רצו לשמור על מסורת שולחן הפתעה, בעוד הארגו היה גדול וכבד הם השאירו אותו עם עוד כמה כלים בבית ההורים כך שבעצם היו לי שתי הפתעות למרות שהייתי מאוד נלהב מן המתנה הייתי גם מאוכזב שלא אוכל להתגאות בה במלוא הפה בפני חברי.

היום במבט של 55 שנה לאחור (לא יאומן שעברו 55 שנה. כן, השנה מלאו לבן הזקונים הזה שהוא אני 60 שנה) אני חושב שהיה במתנה הזו הרבה סמליות ומשמעות.

בתור יקים הם ניסו ממש לחשוב ולחשב הכול בצורה מדויקת ולא להשאיר דבר בלתי מתוכנן. כזה הוא ארגו הכלים. לכל כלי יש מקום מסומן ותפקיד ייעודי. ארגו הכלים יכול להיות גם מטפורה לקיבוץ. כולם חיים במקום דחוס ולכל אחד תפקיד ועבודה. צריך לדעת שבשביל הורי היה הקיבוץ כמעט הכול: חברה, בית, עבודה ואמונה. עד היום כמעט בכל פעם שאני מגיע לבית של אבא (בעגה קיבוצית ישנה מוטב לומר חדר ולא בית) הוא שואל אותי מה נשמע בקיבוץ.

כידוע, אבא הגיע לארץ ישראל ולקיבוץ אחרי פרידה כואבת מהוריו. כאן חיכתה לו ארץ זרה, צורת חיים שלא

גמור להסתכל ללא מסכת ריתוך מיוחדת. המסכה... המסכה כמובן העצימה מאוד את תחושת ההדר והדמיון הילדי שלי.

אבא, בצניעותו, מעולם לא לקח לעצמו את השררה והכבוד שבניהול המסגרייה ובעצם לא ניהול של כמעט כל עניין כלכלי אחר בקיבוץ אבל בעיני הילד שלי הוא היה אמן וקוסם.

ואם נחזור למתנת ארגז הכלים, ברור שהיה בה גם משאלת לב של אבא שהינה אחד מילדיו יהיה בעל מלאכה ומסגר ממשין. אבל, מה לעשות, ארגז הכלים נפל בחלקו של הבן עם הידיים הכי שמאליות מבין ארבעת הבנים, אגב, גם הבן הכי שמאלני מבחינה פוליטית אבל זה לסיפור אחר וענין אחר.

נכון עברו כבר הרבה שנים מאז שאבא כופף וריתך ברזלים ומאז שלבש בפעם האחרונה את בגדי העבודה הכחולים אבל אני מאמין שאם מסתכלים היטב מתחת לציפורניים שלו ובין חריצי כף היד שלו אפשר עדין למצוא שבבים ועירים של ברזל ופיח.

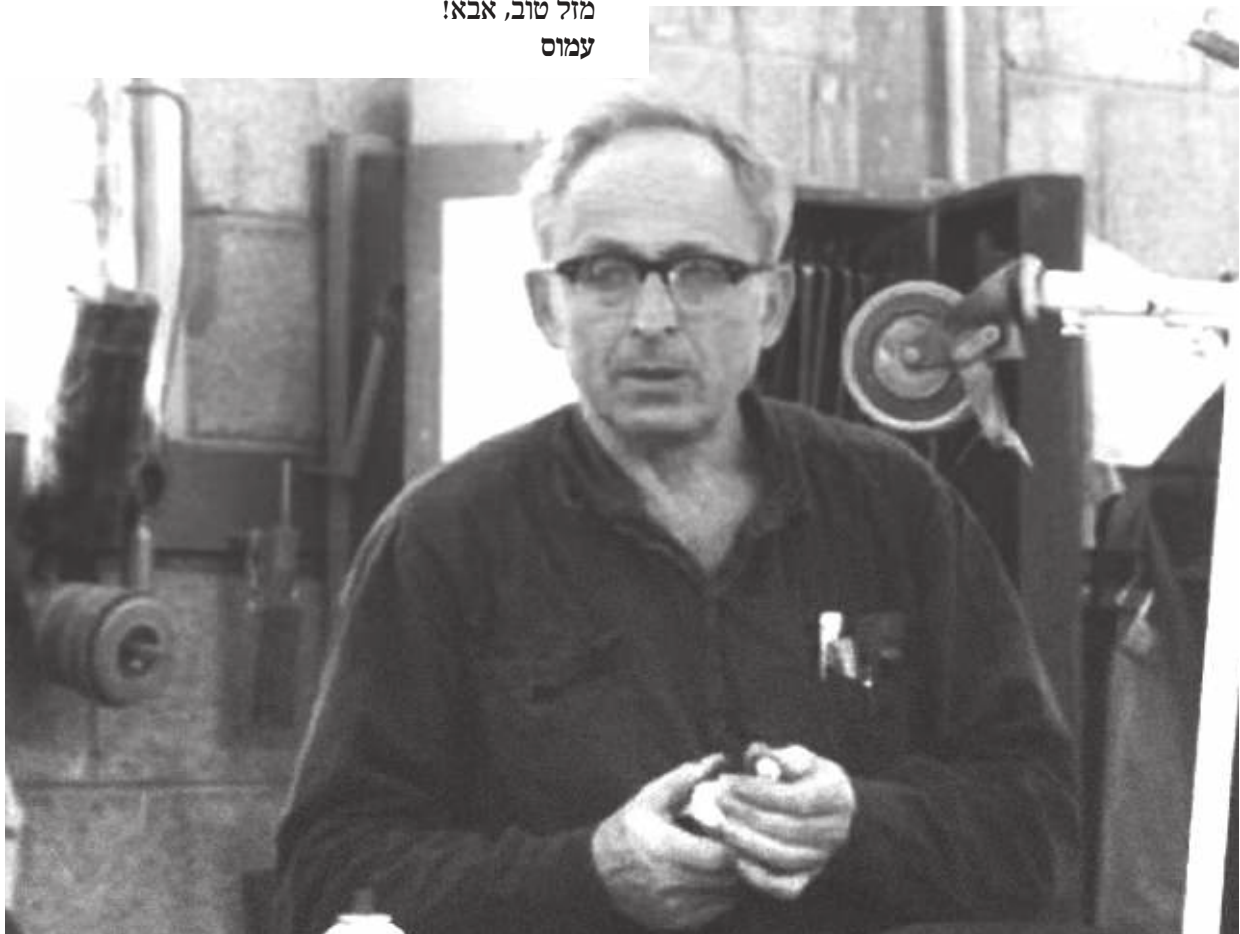
וארגז הכלים מגיל 5, מה עליו? אני באמת לא יודע אבל את הזיכרון והגעגוע אל שולחן ההפתעה אני שמח להעביר הלאה.

מזל טוב, אבא!
עמוס

הכיר ושפה חדשה. אפילו את שמו התעקשו לשנות. כל זה היה מעבר קשה וחרוף מאין כמוהו. מה שכנראה מאוד עזר להשווה שהפך בן יום לגדעון היה הליכוד הפנימי של קבוצת ההשלמה הגרמנית בה כולם היו נערים ונערות כמוהו. מהר מאוד הם התמסרו כולם לחיי העבודה והשיתוף.

בשנים הראשונות עשה אבא שלנו שהיה עכשיו בחור צעיר בתחילת שנות העשרים לחייו כמעט כל עבודה בקיבוץ מעגלון דרך חצרן ועד טרקטוריסט. אבל ברגע בו הגיע למסגרייה הוא ידע שזה מקומו וזה מקצועו. בתור ילד הייתי מוקסם מן הריחות ובעיקר מן הצבעים במסגרייה. תאמרו, ודאי, מה מיוחד בריח של גריו וברזל מה מיוחד בצבע האפור שחור של המתכת הקשה הזאת אבל בשבילי כילד היה זה עולם מופלא מלא חוויות. המבנים הגדולים והחזקים שעובדי המסגרייה בנו. הידיים השחורות והעוצמתיות של המסגרים ובראשם, עבורי, אבא שלי. ומעל לכל הריתוך...

הפעולה הזאת בה לוקחים שני ברזלים קשים וחזקים מתיכים אתם זה בזה על מנת לחברם נראתה לי כפעולת בריאה מחדש לא פחות. מי שראה פעם תמונות של ריתוך יודע שהכול מלווה בצבעי כחול וכתום וגיצים של אדום. אולי כך נראה המפץ הגדול או המעבר בין חושך לאור בבריאה המקראית. יותר מכך על התהליך הזה חל איסור

פרידה מרבקה לוי

אמא, אהובה.

את, שבהיותי רך בשנים, כאשר חליתי, נלחמת על חיי והצלחת בכוחותייך את, תוך מעבר מבית חולים אחד למשנהו, להציל את חיי. על כך חייב לך תודה גדולה.

עלית בגיל צעיר מבולגריה לישראל בתקופת מלחמת השיחרור. השארת את הורייך שם ועשית עליה לארץ המוקמת, ליטול חלק בקוממיותה. לא לפני שגורשת ע"י הבריטים יחד עם רבים אחרים לקפריסין. זאת עד שהורשיתם להגיע לארץ המובטחת.

הגעת למעברות, נערה צעירה, עם קבוצת נערות מבולגריה. היכרת את אבא והוא מבוגר ממך ב-8 שנים. הקמת את ביתך במעברות ויחד עם אבא הקמתם משפחה לתפארת, ממש כאן במעברות. לא היה לך קל להסתגל לחיי הקיבוץ ולאחר 16 שנות חברות, החלטת לעזוב בגפך לת"א וללמוד הוראת מוסיקה, שכה אהבת. אבא ואנחנו הילדים, נשארנו בקיבוץ.

יחד עם אבא שמרתם על שלמות המשפחה. לאחר שנים ואת כבר מורה מוסמכת למוסיקה, חלום חייך, החלטת לחזור לקיבוץ ולחיות לצד אבא ולצידנו. ואנחנו כבר נערים בוגרים. צעדת עם ולצד אבא שנים רבות, עד יום מותו, לפני 7 שנים. אהבתם וניהלתם חיים משותפים באהבה ובמסירות אין קץ זה לזו. עם השנים טיפחתם והקמתם משפחה לתפארת ולכם 3 דורות המשך במעברות. 2 בנים, 6 נכדים ו-4 נינים.

לצערנו לפני כ-8 שנים אובחנת כחולת אלצהיימר ובמשך השנים עד היום המצב החמיר עד שלאחרונה כבר לא זיהית את הקרובים לך ביותר. אבא נפטר לפני 7 שנים והיום אנו נפרדים ממך. נחמתנו בכך שסיימת את חייך תוך שעות ספורות וללא סבל כלל. ואת יפה ואצילה כפי שתמיד היית. אמא הרבה בזכותך אני כאן איתן ובריא וזכיתי להקים משפחה לתפארת.

לקחתי וקיבלתי ממך המון לבניית מסד חיי. אהבתי ועודני אוהב אותך בכל נימי נפשי. נוחי על משכבך בשלום. זה כל כך מגיע לך. אזכור אותך לעד.

בהזדמנות זו אני רוצה להודות לצוות הבריאות ולעובדות שיוף, בראשן אוקסנה, על הטיפול המסור והמחבק. אתן מדהימות.

חגי לוי

אמא

כבר הרבה זמן את לא נוכחת בחיינו אבל הזיכרונות נוכחים מאד. תמיד היית משענת בשעת צרה ותמיד ידעת לתת עצה או תמיכה. ידעת להשיג בשבילנו את הכי טוב. בחוצפה הג'ינג'ית שלך, ששום דלת לא היה לה סיכוי לעמוד מולה.

סעדת את יהודה בעלך במסירות כל עוד יכולת, עד שהמחלה הכריעה אותך ולאט לאט הדמות החזקה, האנרגטית והחיונית כל כך הלכה ואיבדה מעוצמתה. האמת, שאמש כשנמסר לנו שפרחה כמעט נשמתך היינו בטוחים שבבוקר תקומי כרגיל, הרי מדובר ברבקה, חזקה עצמאית. מלאת חיים כזאת שלא מותרת כל כך מהר... אבל המחלה הארורה הזאת אפילו את לא יכולת לה.

עכשיו משתם הקרב. נדם הרעש, כבו האורות והמעורפל מאד הפך להיות כל כך נהור ובהיר. גם את אמא יקרה, יכולה לנוח על משכבך בשקט ובשלווה.

אוהב, רענן

סבתוש שלי

המעמד הזה ממש מוזר לי, למרות שחשבתי עליו כל כך הרבה פעמים ב-7 השנים האחרונות, מאז שסבא נפטר.

למעשה חלק גדול מהפרידה ממך כבר עשיתי ביום שלקחנו אותך לבית הקשיש בקדימה עם תיק קטן שאמא ארוזה לך עם קצת זיכרונות ובגדים. בכיתי שם כמו ילדה קטנה שמבינה שסבתא שהיתה לה כבר איננה, וכל כך דאגתי לך.

אבל מאז היום יום נהיה רגיל בלעדייך, עם תחושה מוזרה של את אינך ועוד ישנה, ובמצב כזה גם לגעוגע יש תחושה שונה לגמרי בגוף. והיתה הקורונה אז גם הביקורים נפסקו, והתראנו לעיתים רחוקות מדי ועוד חלקים בפרידה המשיכו. והזמן עבר כשאת הולכת ודועכת אבל במובנים אחרים עוד נוכחת. תמיד מגיבה לשריקה של המשפחה, דומעת משיר שאני שרה לך, ממלמלת איתי מילים בבולגרית של אירצ'צ'קי, ומלטפת לי את הפנים תוך ידיעה מוחלטת שאת מבינה שזאת אני - מיקלושקה שלך.

ואז בחודשים האחרונים עברת חזרה לכאן, קרוב ללב ולבית. הלכתי אליך עם רו שהכיר רק את הצל שלך, את הגוף הזה שעוד החזיק מעמד כשאת כבר מזמן אינך ממש את, אבל לגמרי כן.

ואני מנסה בכל כוחותיי כבר כמה שנים לזכור אותך בחייך, והזיכרון לא רציף, הוא אוסף של פיסות מרגשות מלאות בריח טוב של תבשילים ומנגינה של מוסיקה קלאסית. זיכרונות של עוצמה, של סבתא נוכחת.

סבתא, יש דמיון רב בינינו, בצבע שיער, במבנה הפנים, במשיכה להוראה וילדים, המוסיקה והשירה. האופי והצורך שהכל יהיה בשליטה. הדאגה לאחר ולצדק, לפעמים במחיר של כאב בטן... במובן זה אני מרגישה שיש לך המשכיות וכמה אני מודה על כל מה שספגתי ממך.

המחלה הארורה הזו גרמה לנו לזכור אותך גם בנוקקותך, בדעיכה האיטית של הראש הצלול, החד, החריף והמיוחד שכל כך אפיין אותך. אבל - את חיית חיים מלאי אתגרים ורצופי מנגינות מרגשות, משפחה מפוארת שכל כך התגאית ואהבת, קריירה שנלחמת עליה והגשמת ואין ספור רגעי תרבות שמילאו את נפשך הסבוכה והיצירתית.

אהבתי אותך כל כך ועודני אוהבת, ושמחה על קרבתנו הפיזית והרגשית. מבטיחה להמשיך את שושלת הג'ינג'יות השתלטניות והרגישות בגאון ומקווה לייצר לה דור המשך ראוי. שמחה בשבילך שסוף סוף תנחזי.

ד"ש לסבא שאני כל כך כל כך מתגעגעת אליו!

אוהבת ומתגעגעת, מיקי שלך (מיכל)

חוויות הילדות שלי שזורות בך, ואת שזורה בהן. באוטו הכחול שלך עם ריפוד עור בצבע חרדל, בבית שלך ושל סבא, בשיח ובקולטורה - שהיא מילה והוויה שהן כל כך את. באורגן, האקורדיון, השירים, השבצנא והפוקר עם השעועיית. הצגות ופסטיגלים, הפקות שלך כמורה למוזיקה שהייתי באה לצפות בחזרות, נפעמת מהיצירתיות והגרנדיוזיות והקשר שלך עם התלמידים. הפסטה עם גבינת העיזים, הכולונו, הבואיקו, הפלפלים. המרק תרד, עלי גפן, קבב בולגרי מיפו על מנגל חשמלי. העגבניה שחתוכה גדול עם תיבול שהוא בטעם היד שלך. עיתוני לאישה ומנטה, בית מעוצב באופן מדויק ומוקפד, קופסת תרופות שלא בשימוש, עוגת שזיפים. רעננה, עין שמר, בולגריה בואכה קנזלק, יפו.. קרקס מדרנו וסטייק בפונדק הים. מרק מבושל עם אורז כשחולים, בסיר כסוף קטן שחייבים להחזיר לך עד המחלה הבאה. התבחושת או הפינצטה שאת משתמשת בהם ביד אומן כשנפצעים, מברשת שיניים עם פעמון שהבאת לי מציריך. השינה אצלכם בסלון כמעט כל יום שישי והבקבוק מים קרים לקרר לרון את הרגליים, גיל יושב על שרפרף מול שירים של ג'וליאן שגרן אצלך בסלון.

סבתא ובקה שלי,

על ענייני היום, כשטובי המגזינים פרושים על השולחן. ריח הקפה המשובח וטעמו של הבייגל חקוקים בזכרוני כרגע של פתיחת דלת. במהלך הזמן הדלתות הללו התרבו ונפתחו על ידך עבורי כל עת שהיה ניתן: הצגות תיאטרון, קונצרטים, קרקסים, פסטיגלים, מסעדות בהם הכירו אותך - עולם שלם שהיה הפוך כמעט, או לכלל הפחות מגוון ורחב ובעיקר גדול בהרבה, מכל מה שגדלתי אליו כאן.

בביתך אינני זוכר כמעט צעצועים של ילדים. אמצעי המשחק שלך עבורי היו כלי הנגינה. כמורה למוסיקה וכאשה עם חוש ויצר ביקורתי מפותח מאוד, ניתן היה לצפות לאיזו קשיחות ממך ביחס לכלים ולאופן הנגינה עליהם. אבל תכונות אלה מעולם לא הופנו כלפי. אני זכיתי לחופש. במשך שעות הייתי יושב ומתנסה בצלילים, מקצבים ומנגינות, ללא כל התוויה או הנחיה מצדך. מדי פעם הייתי מבחין בכוס מים, בורקס או פיסת עוגה שהונחו על השולחן לצדי מבלי משים.

באופן הזה, ולאור חוויות מסעירות ומרגשות אלה לצדך, עוצב משחר ילדותי חלק ניכר מקולי הפנימי והוא אשר הוליך אותי אל חקר עולמות התרבות והמוסיקה. כל תרבות, כל מבע שלה ובעיקר כל מוסיקה. במבט מרוכז, באוזניים קשובות, ללא מילים או פעולות הכנה מקדימות - להעניק לגוף ולמחשבה חוויה של התמלאות.

וכך חיית את, סבתא אהובה שלי. אשה חזקה ואמיצה, שתרה אחר מנגינות, ריחות וטעמים שיהוו מזור לנפשך הסוערת ברגש עז וכתום. מלאת אהבה היית. תהא נשמתך משוחררת מהעולם הזה.

אני אוהב אותך, בכל נימי נפשי.

רון

סבתא שלי,

היום לפני שבועיים קיבלתי את המתנה הכי גדולה בחיי וכבר היום אני נדרש להחזיר חלק מהלב שלי איתך ביחד למנוחת עולמים.

מאתמול בערב, אני חושב, איך אספר לקטן בעתיד על סבתא רבקה שלו.

האם אתחיל בילדה הג'ינג'ית יפת התואר והגיבורה שהחליטה לעזוב את כל עולמה ולעלות בעקבות אחיה לישראל ועם כריזמה אין סופית גרמה לכל משפחתה להצטרף?

אולי, בכלל צריך להתחיל באמא בת 20 בארץ חדשה שצריכה לרוץ עם הילד שלה לבד בין בתי חולים כי אין בכלל ספק שהילדים שלך הם מעל הכל?

מסע חיך תם וליכי גועש. רגש עז עוטף אותי ומערפל את מחשבתי. אני מדמיין את נשמתך הרכה עולה אל-על עטופה במנגינות, למקום אחר. עליון ונשגב, שקט וטהור. זיו פנייך, עינייך מלאות הרגש, מביטות אליי בעדינות אין קץ וכפות ידייך מרחפות מעל מצחי, נוגעות לא נוגעות, אך חומן מוחש בי ונוסך בי רוגע.

נכדך הבכור אני, וככזה, זכיתי למעטפת של אהבה יוקדת ועזה ממך. אני מרגיש בגופי את חומך עכשיו. לא היית בת-אדם של מילים אבל קולך הפנימי היה מובהק וייחודי, מלא עוצמה. נוכחותך הפיזית, עוצמתך הנשית, הייתה מורגשת בכל מקום אליו הגעת, כאשר זכות הבחירה עומדת לך, תמיד. קירות ומחסומים של זמן ומקום מעולם לא מנעו ממך לממש את יצר העצמאות והדחף לנוע, ולטעום ולחוות שפיעמו בך, ועם זאת, ביתך-מבצרך ומשפחתך היוו את המוטיבציה המרכזית בחיך.

רק בתוך המתח הזה בין עצמאות למשפחה ובית ניתן להבין את מהלך חיך. גדלת כנסיכת עמק השושנים, בבית קומוניסטי חם ועמוס רגשות. ואולם, כאשר אחיך ז'קו, אליו נשאת עיניים תמיד, החל את מסעו אל ארץ ישראל קרעת עצמך ממשפחתך והיגרת לכאן מתוקף עול הגעגוע והחסר שלו. נשמתך היא ליברלית ובוהמינית מטבעה, ועל כן הרגש האוהב ולא האידיאולוגיה הם אשר היוו את הזרו להגירתך לכאן. חוויה קשה זו, כך אני סבור, עיצבה את אישיותך עוד בהיותך ילדה מתבגרת.

עם הגיעך לקיבוץ פגשת את סבא והינף החיות שבו תאם לזה שלך במדויק. החיבור ביניכם הושתת על מידה נדירה של חופש זה לזה ואפשר לך, לא מבלי כאב, לעצב את קולך הפנימי לכדי עמוד אש ולנדוד לצליליו אל אתגרים רבים דרכם מצאת את ייעודך כאשה בעולם הזה. עולם התרבות הגבוהה על כל ענפיו הרבים קסם לך, וקצבה של העיר גם כן, וכל זאת כאשר את כבר אמא לאבא ולדוד רענן.

המרחב הקיבוצי, השדות והרפת, מעולם לא השתוו בדמיונך לעיר הגדולה והשווקת על בתי הקפה, אולמות התיאטרון, חנויות הבגדים והרהיטים היפים ששפעו בה. את טעמך הייחודי והחוש האסתטי הנדיר שלך מימשת בביתך הקטן, שתמיד היה מסוגנן ועדכני, הרבה מעבר לסטנדרט הקיבוצי. הבית הזה, גינתו המטופחת בפרחי העונה, ריחות בישולייך הנדירים והמופלאים, כלי הנגינה הרבים, היה ביתי השני בילדותי, כמעט בכל סוף שבוע. וכך, בתוך השפע האדיר הזה שנשב מישותך, קיבלתי הזדמנות לחוות את העולם שבחוץ. פשוט כי לקחת אותי איתך.

אני זוכר עצמי בגיל גן, יושב על ברכיך בבית קפה בנתניה בשעת בוקר, עת את מלהגת עם חברותייך מהעיר

על העקרונות שלך, באהבת המשפחה כערך עליון, שניתן לקיים זוגיות חזקה אוהבת ונחושה למרות כל הקשיים שבדרך, שלמוזיקה יש יכולת לרפא את הנפש, ובעיקר שתמיד יש מישהו שאוהב אותך בלי תנאי.

תודה סבתא שלי על כל חלקך העצום במי שאני היום, תודה על משפחה מופלאה, תודה שחיכית לילד שלי, ותודה שבחרת בי מכולם להיות לך לנכד. אני אוהב אותך תמיד תמיד.

גילי שלך

יכול להיות, שצריך להתחיל לספר על סבתא רבקה דרך 8 השפות שדיברה על בוריין ועולם התרבות והאומנות שהיא הכניסה בכל אחד מילדיה ונכדיה, תלמידיה ומכריה למחזור הדם ועד היום לכל אחד מהם רבקה לוי ומוסיקה חד הם.

בכלל, אני לא בטוח שאת רבקה צריך להתחיל לספר מבראשית, סבתא רבקה שזורה בחיי כל אחד מסובביה בעלים של זהב ונוצצת כל זמן שעולה ערעור או חשש. אז אתה נזכר בחוזק ובנחישות בעמידה האיתנה

סימני צ'רק

החופש הגדול בעיצומו, הספקנו "לברוא את העולם", להתחבר לעידן הקרח עם מלא מים וקרח, להחליק על הקרח, לפעול בחורשה כאילו היינו האדם הקדמון בפעילות רב גילאית נהדרת! קפצנו למיתולוגיה היוונית, לבשנו טוגות, התחרינו באולימפיאדה ועד סוף החופש עוד נגיע לעתיד..

האווירה טובה, תחושת עשייה חיובית, הרבה בריכה, מגרש, יצירה חופשית ועוד ועוד... הצוותים פועלים בשיא המרץ, הילדים עם קשת התמודדיות ועם שמחת חיים של ילדים. שרק ימשך כך.

כולנו פעורי פה. הזכירו לנו שאחרי הכל ובמקום הכי אמיתי שיש - הדרך כל כך חשובה ולא רק כאמירה.

אז איזה מזל יש לי ללכת לצידם בדרך, לעשות דברים מופלאים יותר ויותר, להכיר את עצמנו דרך עבודת התיאטרון ולהיות הקבוצה המיוחדת שהפכנו להיות.

תיאטרון ה' ו' יוצאים למנוחת קיץ קצרה ותכף חוזרים לעוד שנה.

אורית גיל על קבוצת התיאטרון הבוגרת של סימני דרך:
"אבל תיתה איך נהיה מוכנים?"
"מה עם נשכח את הטקסט?"
"כמעט לא הספקנו לעשות חזרות!"

האדם מתכנן, היקום שם רגליים ותיאטרון ה' ו' סימני דרך מנצלים הזדמנויות. היינו אמורים לעלות בהפקה מתוקתקת ומקצועית למשעי אבל בליל של מחנות קיץ, קייטנות וטיסה שזזה הכריחה אותנו להקדים הכל בשבוע. בהחלטה אמיצה, הילדים החליטו ברוב קולות שיותר חשוב שכולם יקחו חלק בסיום השנה מאשר להיות מושלמים והחלטנו לעלות בפני ההורים ככיתת אומן שמאפשרת הצצה לתהליך העבודה שלנו.

ביום שישי, הילדים האלה, שמתעלים ומפתיעים בכל פעם מחדש, הציגו קטעים לא מושלמים, יפיפיים ורגישים ודיברו עם הקהל על תהליך העבודה ועל הדרכים בהן אנחנו בוחרים דמויות ועובדים על סצנות. חכמים, רגישים, מוכשרים וכנים כל כך, הם השאירו את

נעורים

אנחנו בעיצומו של החופש הגדול, חודשי השיא של הנעורים! ישנם הרבה אירועים ופעילויות מיוחדות המתקיימות בתקופה זו, חלקן בתוך הקיבוץ (רחצות ליליות, סדנאות במגוון נושאים) וחלקן בחוץ (מחנות הקיץ של השמו"צ, קאייקים, אקווה כייף, רפסודיה ועוד). צוות המדריכים עומל רבות על הכנת פעילויות מושקעות והנערים מצביעים ברגליים - מגיעים, לוקחים חלק ומשתתפים עם הרבה צחוק ושמחה!

קיבוציאה

ביומו הראשון של החופש הגדול, ערכו ילדי שכבת ו' את פעילות הסיום שלהם כחלק מ"שנת המעבר" מחברת הילדים לנעורים. בליווי יה-לי ואליה המדריכים הרימו הילדים "פעילות אולימפיאדה" לכל ילדי מעברות משכבות א'-ה'. הפעילות הייתה מופלאה, הילדים הצעירים נהנו ושכבת ו' הובילה את הפעילות בתשוקה רבה ועשייה משותפת ומגבשת.

טיול יב'

באמצע יולי יצאו 11 נערים ונערות משכבת יב' לטיול של שבועה ימים לקפריסין. קבוצת הטיול מנתה 45 נערים ו-5 מדריכים שהייתה מורכבת משישה קיבוצים. מטרת הטיול הייתה לסכם את שנות הנעורים בחוויה בלתי נשכחת תוך שילוב של פרידה וסיכום כיתתי.

במהלך הטיול נהנו הנערים והנערות מטיולי ג'יפים, ביקרו בכפרים מקומיים ולמדו על המסורות של קפריסין, טעמו מטעמים בטברנות, הפליגו ללגונה הכחולה ועוד. בנוסף, הטיול חתם את תקופת הנעורים ועם חזרתם לארץ הנערים נכנסים למסלול בנים וכל אחד ואחת ממשיך לפרק הבא (שנת שירות / מכינה / צבא / שירות לאומי / עבודה בקיבוץ ועוד).

בהזדמנות זו נאחל לכל נערי ונערות יב' המקסימים המון בהצלחה!!!

כּוֹאֵרֵי כִּיתָה ו'

בימים אלו סיימו ילדי כיתה ו' את בית הספר היסודי- תחנה עיקרית בדרך מהילדות לנעורים. נרצה לאחל לבוגרים שלנו: אגם כתר, אוריה אולמן, אריאל שביט (רוגובסקי), זהר שלמון, יגל כהן, ירון יאני, נעם בר-ניר, סלע רומי, עומר מס ורותם וילק התחלות חדשות ומרגשות, הרבה הצלחה בחטיבה, תלמדו להסתכל לצדדים, לנופים, לאנשים ולתמרורים שבדרך.

"גבעות" אסיימס: הכּוֹאֵרֵים והראשונים le "סימני דרך"!

"סימני דרך" מן היסודות, ויצרו סביבנו תרבות קהילתית ועוטפת.

בוגרות ובוגרי ה' ריגשו גם הם במילות הפרידה שלהם מחברותיהם וחבריהם: "את כל הדברים הראשונים שעשינו בסימני דרך, עשינו יחד. בחרנו את השם 'סימני דרך' יחד. כל התמונות וכל הזיכרונות תמיד יהיו אצלנו בלב ואתם תמיד תהיו הבוגרים הראשונים של סימני דרך".

מכאן בוגרות ובוגרים שלנו ימשיכו מאיתנו אל חטיבות הביניים השונות והאיכותיות שלנו בעמק, ואנחנו ב"סימני דרך" נתגעגע אליהם ונלווה מרחוק אותם בהמשך המסע שלהם להגשמת החלומות.

יוגב

לפני כחמש שנים, עם הקמתו של "סימני דרך", קבוצת "גבעות" המופלאה החלה את דרכה איתנו. ההתחלה שלהם הייתה כתלמידי כיתה ב' שעברו לבית ספר חדש ולא מוכר לאחר שסיימו כיתה א' במגוון בתי ספר אחרים בעמק. בחמש השנים הללו, כל אחת ואחד מהם צמחו ממש ביחד עם בית הספר עצמו. ובטקס הסיום המרגש, הבוגרות והבוגרים שלנו, בחולצות לבנות ובעיניים נוצצות, הציגו בפני קהל גדול ומחבק בשלל שירים וסיפורים את הסיפור שלהם, החלוצות והחלוצים של "סימני דרך".

ברגע הזה של הסיום והפרידות, גם אנחנו הצוות החינוכי דמענו מהתרגשות. יחד עם הילדות והילדים הללו גם אנחנו ניסינו והצלחנו, טעינו ותיקנו ואז ניסינו שוב. בהרבה מובנים, ילדי כיתה גבעות והוריהם בנו איתנו את

סיום כיתה ו' - כוארי ויתקין

פרידה כשברקע מוזיקה שמחה ומרגשת. התהלכה מסתיימת על במה, עליה עולים כל ילדי ו' לשיר פרידה מבית הספר.

בערב נעלנו את החגיגות במסיבת בריכה עם משחקים חברתיים מגבשים. רגעים קטנים אלו חורטים בזיכרונות חיזוק ויציאה לדרך חדשה. היה מדהים!

לשמחתנו הרבה הקורונה אפשרה לנו השנה לחגוג בהוד והדר, הילדים העלו מופע מרגש עליו עמלו חודשים רבים, יצרו תפאורה, רקדו והמחזו - כל הילדים השתתפו! דבר שהעצים אותם וגרם להם לתחושת מסוגלות. הילדים השתתפו במסורת של ויתקין "תהלכת הסיום", בה משתתפים כל ילדי בית הספר, מכיתה א' ועד כיתה ה', צוות המורים והורים, הריעו והניפו שלטי

כנייה אישית עם פביקה נאכ

זרקור על הקבוצות הבאות, אלו שייבחרו לפי תפיסות עולמם וצורכיהם ללכת לבתי ספר אחרים - צריך לזכור שכולם ילדינו! ו"עניי עירך קודמים".

אנו קוראים לחברים ולהנהלות הקיבוץ (ההנהלה הציבורית של החינוך/ המזכירות/ קש"ת) לשיח ציבורי מחודש שעוסק בשאלה המהותית - היכן אנו רואים את החינוך הבלתי פורמאלי של הקיבוץ בשנים הבאות?

לא נוכל לסיים בלי להודות ולהוקיר את העשייה הרבה בהן עוסקות ימים כלילות בשנה האחרונה: רונית ינאי, מיטל אולמן ואתל נצר (מנהלת הנעורים) כדי לאחד את הקבוצה הזו בשנית, ליצור חוויות משותפות, אחווה, ערכים מוספים ולהשיב את תחושת השייכות שנשכחה זה מכבר. זה לא תמיד פשוט אך עם ההתגייסות של כלל ההורים, מתחילים לראות ניצנים של קבוצה.

אז מאחלים לכולם חופשה נעימה ובטוחה, שנדע לקבל את כולם ולשלב את בית הספר הייחודי בלב קיבוצנו, בצורה הנכונה ביותר עבור כולם.

רותם ויוני מס, הדר ויאיר בר-נר, עטרה ורוז כהן, אפרת רוגובסקי-שביט, ליאת ומאיר יאני.

נרצה לשתף אתכם, חברי הקיבוץ, בתחושות והמחשבות שלנו, הורי מסיימי כיתה ו' מויתקין, מזה 5 שנים.

כשילדינו עלו לכיתה ב' נפתח בית הספר "סימני דרך" במעברות אליו עברו כמחצית מהילדים. כל הורה בחר עבור ילדו לפי צו מצפוננו ותפיסת עולמו. אך, אחת מתופעות הלוואי הכאובות ביותר עבורנו ההורים, הוא איבוד "חברת הילדים". הקבוצות הלכו והידלדלו כש"המרכזון" (א'-ג') נסגר ראשון ולאחריו גווע "המרכזון" (ד'-ו'). אז לא הכל היה מושלם בחברת הילדים, אך חברת הילדים היתה של כולם.

כל ילד היכן שלמד, ידע שיש לו מקום שהוא רק שלו. מקום אליו חוזרים אחרי טלטלת היום והאתגרים בצידו (לימודיים, חברתיים ונפשיים), או אז מגיעים אל המדריך המוכר, שמחכה לו, שמקבל אותו בעיניים אוהבות ודואגות, ששם לב לשינויים שהילד עובר ולסימני האזהרה אם עלו, אותו משתפים, איתו מתייעצים ואולי גם בוכים. אך הדבר לא היה עבור ילדינו! מההתחלה השילוב לא צלח וילדינו לא היתה קבוצת שייכות ("קבוצת השווים") בכל השנים של בית הספר היסודי.

אין הכוונה להטיל אשמה, חלילה, אלא רק להציב מראה - הקבוצה הזו נשכחה שנים מאחור וברצוננו להאיר

ראיון עם רם בן שאול

"התכוונתי להתבסס על הצוות הוותיק והמקצועי ולגבות עם עובדים נוספים, אבל מצאתי את עצמי בלי עובדים. כרגע, אנחנו עובדים בצוות לא יציב ואני מגייס עובדים. הצוות הקיים כולל את כאזם שמלווה אותנו הרבה שנים וכל יתר הצוות עדיין לא מגובש".

איך מתקדם פרויקט רמות חפר?
"פרויקט רמות חפר התקדם הרבה מאוד. רוב הגיבון של הגינות הפרטיות גמור. הפרויקט גרם לפיגורים בעבודה בקיבוץ וזה גורר כנראה חוסר שביעות רצון של אנשים. אני מאמין שמתישוהו נתגבר על הפער הזה, ואנחנו משתדלים לאזן בין הדברים, מדובר במגבלות של כח אדם".

מה התקציב של הנוי בשנה ממוצעת בקיבוץ?
"סדר גודל של 750 אש"ח, ויחד עם החצר 200 אש"ח (כבישים, מדרכות וכו') הסכום הוא בערך 950 אש"ח".

אז מה העניין הגדול שנוצר סביב נושא הריסוסים?
"השנתיים האחרונות היו הקשות שעברתי אי פעם. עברתי התעללות נפשית ורדיפה אישית על ידי שתי בחורות בקיבוץ, שהגישו נגדי, רק בשנה שעברה, 16 תלונות (!) במוקד המועצה (כפי שנמסר לי במועצה) על "שימוש בחומרי הדברה בניגוד לחוק". בעקבות תלונות אלו, נשלחו פעם אחר פעם פקחים מהמועצה כשלאחר ביקורם ובדיקתם היו אומרים לי "המשך בעבודתך, אתה פועל כנדרש". כמו כן, היו גם איומים על הגשת תלונה במשטרה מצד אחת מהן".

על בסיס מה?
"התלונות לא היו מבוססות, וכללו תמונות וסרטונים שלי ושל עובדיי שצולמו לעיתים מאחורי הגב שלנו, לעתים

נושא הריסוסים הפך בשנים האחרונות לשנוי במחלוקת בקהילה. לצד המצדדים, הרואים בכך חלק הכרחי מטיפוח הנוי וחיסכון בכוח אדם, ישנם הסבורים כי מדובר בסכנה גדולה

מפגש עם רם בן שאול, מנהל הנוי ב-36 השנים האחרונות, ממחיש עד כמה סוער הוויכוח. לפני שהגענו לנקודה עצמה, הסביר רם על הטלטלה הגדולה שאחזה בצוות הנוי בשנתיים האחרונות, במהלכה עזבו בזה אחר זה שני עובדים וותיקים בשל העומס הרב לאורך תקופה ארוכה אל מול תקציבים מוגבלים, רגע לפני הפרויקט של רמות חפר.

בצורה אגרסיבית תוך דחיפת מצלמה בפרצוף ואמירות בסרטונים דוגמת "הנה הוא עכשיו הולך להרעיל את ילדי הקיבוץ ולהרוג אותם..."

איך הגנת על עצמך?

"בפעם היחידה שניסיתי לצלם את אחת המתלוננות בחזרה היא הזמינה לי משטרה, הוציאו אותי מחדר האוכל לשיחה עם השוטרים שגם הם אמרו לי שאני רשאי לצלם בחזרה. ובכל זאת - חוויה לא נעימה בכלל".

ואיך התקדם הסיפור?

"בשנה האחרונה עברתי גם שיימינג בקבוצת "בנות מעברות" בפייסבוק על ידי אותן נשים מתנגדות ריסוסים ומספר בנות הצטרפו לשיח המתלהם כנגדי. זאת סיטואציה לא נעימה".

המוסדות לא גיבו אותך כמנהל ענף בקיבוץ?

"מוסדות הקיבוץ (מנהלת קש"ת, מזכירת הקיבוץ דאז והמזכירות) נתנו לי גיבוי להמשך עבודה. אולם בשנתיים האחרונות קיבלו המתלוננות רוח גבית מדמות ציבורית בכירה בקיבוץ שאמרה ש-חייבים להיכנס ברום ולגמור את סיפור הריסוסים בקיבוץ עד הסוף. זה קרה אחרי שהתקבל טלפון מאחת הבחורות שאמרה לו שהיא כלאה בבית עם הילדים בגלל הקורונה ומרעילים לה את כל הסביבה בחומרי הדברה".

מיד לאחר מכן קיבלתי טלפון ממנהל מחלקת איכות הסביבה במועצה דאז שהזמין אותי לפגישה על מנת לדבר על נושא הפחתת הריסוסים בקיבוץ".

על מה דובר בפגישה במועצה?

"כמה ימים לפני הפגישה במועצה הזמנתי את מנהלת הקהילה להצטרף אלי כי היתה לי הרגשה לא טובה, ומשום שאותה (באופן מאוד מוזר) כלל לא הזמינו לפגישה. הצטרפה אלינו גם המלווה מטעם המועצה של הקיבוצים וגם מנהל מחלקת רישוי עסקים של המועצה".

מהר מאד במהלך הפגישה נאמר לי שאני עובד בניגוד לחוק, משום שאני משתמש בחומרי הדברה מסוכנים, ואני עברתייין ושלקיבוץ מעברות אין סמכות להחליט, ומרגע זה אני נדרש להפסיק להשתמש לחלוטין בחומרי הדברה, שאם לא כן יקנסו אותי, ואף ידאגו לי לרישום פלילי במשטרה. ביקשתי להבין על אלו חוקים אני עובר ומנהל איכות הסביבה במועצה הבטיח לשלוח לי את לשון החוק אך מעולם לא שלח".

עוד באותו ערב, אותו מנהל איכות הסביבה במועצה דאז, שלח אליי הודעה שבה שאל אותי באילו חומרי הדברה אני משתמש? מה שמדגיש את העובדה שלא משנה מה הייתי אומר - לפגישה היתה מטרה אחת. עניתי לו 'אתה רציני? עכשיו אתה שואל אותי את זה? אחרי כל מה שאמרת לי אתה אפילו לא יודע באילו חומרי הדברה

נעשה שימוש במעברות?, והוא כתב לי: "רם חמוד תפסיק לשחק אותי משחקים פשוט תענה, אחרת אני אשאר אותך לבד במערכה".

מה היתה תגובת המזכירות לכל זה?

התקיימה ישיבת מזכירות עם ועדת איכות הסביבה בנושא, המזכירות החליטה להמשיך במדיניות הקיימת - לרסס במינימום ההכרחי. רק לאחר השיחה במזכירות שלח מנהל איכות הסביבה במועצה דאז סיכום של הפגישה (כעבור מעל חודש שלם). בסיכום לא היה זכר למה שדובר בפגישה עצמה ולאיומים או אמירה שאנו פועלים בניגוד לחוק ויותר מדהים היה שהוא התקשר למזכירת הקיבוץ ולרכוז הקהילה למחרת בבוקר ואמר שהוא לא הובן כראוי. מה שאומר שהוא כבר ידע על החלטת המזכירות עוד באותו יום ובטרם פורסמה.

אז אנחנו פועלים בהתאם לחוק?

בהתאם לבדיקות שערכנו, אנו פועלים בהתאם לחוק, כך אמרה לי גם ההרבולוגית הראשית של משרד החקלאות האמונה על שימוש בחומרי הדברה במשרד החקלאות.

עיקר התלוננות הינן בדרך כלל על שימוש בחומר הראונדאפ. אפשר פעם אחת ולתמיד לדעת מה כל כך מסוכן בחומר? בישראל כמו גם באירופה משרד החקלאות מאשר את השימוש בגלייפוסט (שהוא החומר הפעיל בראונדאפ) תוך התוויות ברורות, צורך בפרסום מוקדם וכולי. רק לאחרונה מנהל איכות הסביבה, רגע לפני סיום עבודתו במועצה, פרסם ליישובי המועצה שיותר להשתמש בתוך היישובים ובין הבתים בגלייפוסט.

איך כל הסיפור הזה השפיע על התנהלותך ועל עבודת צוות הנוי?

"כתוצאה מהסיפור ויתרתי לחלוטין על הדברה וריסוסים של מספר דברים, לדוגמה של חדקונית הדקל והמחיר של זה הוא שנשארו רק 2 דקלים קנריים בקיבוץ (נגועים וימותו) מתוך 70 שהיו (!), הפסקתי לחלוטין ריסוסים של קוצים רחבי עלים בדשאים בקיבוץ. מסיבה זו לא ניתן, למשל, ללכת יחפים במרבית הדשאים כפי שיכולנו לעשות בעבר".

אנשים לא מבינים ולא יודעים למה אין ריסוסים. הפרשה הזו ניהלה אותי בשנתיים האחרונות ועדיין לא נגמרה.

תודה לך רם ששיתפת אותנו בתחושותיך ובמה שעברת. לסיום - יש לך מסר נוסף שהיית מעוניין להעביר לקהילה? "הייתי רוצה מאד שלאנשים יהיה קצת יותר אכפת מהסביבה שלהם, שירימו לכלוכים ליד הבית ובדרך, שקיות ניילון, מסיכות ושהרוב הדומם יגיד את דברו ויביע דעתו בקול, כי את הקיצוניות שומעים תמיד"

ראיין: ערן שבתאי

מחשבות על סדרי עדיפויות

שלום חברים.

לפני כחודשיים הוזמנו דניאלה אברמוב ואני, לפגישה עם הפורום הרחב והמכובד של הנהלת קש"ת, המורכב מכל מנהלי הענפים והוועדות ומנציגי ציבור- לצורך בירור והבנה של המצב ב"מעבירות".

מעבירות החלה כיוזמה אקולוגית בחסות ועדת איכות הסביבה לפני שלוש שנים. מאז ועד היום דניאלה מובילה את הפרויקט, ואני איתה חלק מצוות של כשבע מתנדבות ומתנדב אחד. בתחילה היו לא מעט מתנדבות שעם השנים ושינויי הסטטוסים האישיים התדלדלו לכדי פנסיונרית אחת חרוצה מאוד (תודה לכרמלה כהן!) וכמה מאיתנו שמגיעות מידי פעם לתחזוק שוטף, מיון והשלכת פסולת... הרבה פסולת. למעשה, אנחנו משליכות יותר פסולת מאשר משאירות בגדים וחפצים ברי שימוש. מה שלא הולך למיחזור או לפח, מועבר לתרומה בהיקפים עצומים.

ההתעסקות במיון לא מותירה הרבה זמן לאחזוקת המקום בצורה יעילה וראויה, מה שגם מטשטש את מטרת העל שלמענה הוקם המקום - חיטכון כלכלי וסביבתי, ומענה לחברי/חברות הקיבוץ שמעדיפים שימוש חוזר על פני עוד צריכה מיותרת. מצב המקום מבחינת תחזוקה לא מוסיף להרגשה, והיות והמבנה מיועד להריסה אין מה לדבר על שיפוץ והשקעה בו. למעט הגרעין הראשוני של המתנדבות כמעט ולא נוספו מתנדבות חדשות לאורך הזמן.

עד כאן הדרך בה הצגנו את הדברים בפני הנהלת קש"ת.

נשאלנו מה לדעתנו צריך לעשות ואיך אנחנו רואות את עתיד המקום. לאחר מחשבה, ענינו שאם הקהילה תחליט שיש רצון להמשיך להפעיל את הפרויקט- נבקש לאשר "שעות עבודה" עבור שעות חודשיות ספורות של חבר אחד או להקציב שעות תורנות, כך שלא הכל יהיה מבוסס על התנדבות.

חברי ההנהלה הקשיבו לדברינו ושאלו שאלות, ולאחר כמה שבועות קיבלנו את התשובה שהוחלט שלא לאשר את הבקשה, לא להקצות שעות עבודה ל"מעבירות"

וגם רעיון התורנויות ירד מהפרק בהעדר מקור תקציבי. כך שגם אם ימצא מבנה ראוי (ואחד כזה עדיין מנסות למצוא), אם לא נמצא פתרון למימון כלשהו של כח האדם המינימלי המתבקש - ייתכן מאוד שבקרוב נאלץ להיפרד מהפרויקט ולתושבי מעברות לא תהיה אלטרנטיבה אלא להשליך לפח את כמויות הבגדים והחפצים העודפים שחברת השפע שלנו מייצרת.

מי שקרא את הכתבה המעולה שכתבה לא מזמן בעיתון מיה צדוק, ודאי יודע מה הן ההשלכות הסביבתיות של תעשיית האופנה.

התאכזבתי, אני מודה, ולקח לי כמה ימים להבין מה כל כך מפריע לי. ואז הבנתי: השאלה כאן איננה כלכלית כלל ועיקר. זוהי שאלה ערכית. מה הוא סולם הערכים לפיו אנחנו חיים? מה הן בכלל השאיפות שלנו כחברה כמעט אוטונומית שיכולה עדיין לבחור במה היא משקיעה, והאם המקום של הכסף כערך עליון בחברתנו דחק ערכים אחרים עד כדי כך שאחת התוצאות היא ביטול מוחלט של פרויקט קהילתי-סביבתי מיוחד ולמעשה חסר תחליף?

על זאת נוסף נושא הריסוסים מסביב לקיבוץ. שדות החקלאים הצמודים לבתי המשפחות הצעירות מרוססים חדשות לבקרים, וגם כאן, למעט עדכונים בקהילנט, נואשו מי שעסקו בכך מלמצוא פתרון או פשרה. איפה בסדרי העדיפויות שלנו ממוקמת הבריאות שלנו ושל ילדינו, המושפעת מחשיפה תמידית לרעלים הנישאים באוויר וחודרים למים ולאדמה?

לפני כמה שנים היתה יוזמה יפה של ועדת תרבות ובאחד מהחגים קיבלנו כשי ערכת כלים רב פעמיים, עם הצהרה וכרזות מעוצבות ויפות על קידום הנושא בקיבוץ. מה השתנה מאז? מדוע התקבלה ההחלטה להשתמש באלפי כלים חד פעמיים מהסוג היוקרתי - אלה שנראים כל כך אמיתיים ושלעולם לא יתכלו - בפסח האחרון? הרי יש בהישג ידנו פתרונות אקולוגיים יותר. איך השימוש המיותר בכלים המושלכים לזבל בתוך דקות מרגע סיום השימוש בהם, חולף לידנו כדבר שאינו נוגע לנו אפילו קצת?

לאור המחשבות האלה אני תוהה: האם לצד הדיונים הארוכים על שינוי אורחות חיים והמשמעויות הכלכליות של כל צעד בחיינו, נשאלות בוועדות ובהנהלות השונות שאלות של ערכים? מה חשוב לנו, כקהילה, לקדם? מה אנחנו מורשים רעיונית ומעשית לילדים שלנו?

לאחר שיחה עם רונית, מנהלת קש"ת, הבנתי שפתרון אפשרי בנושא "מעבירות" יהיה תוספת של עוד כמה שקלים בחיובי תורנויות מתקציב החברים כתמיכה בפרויקט זה, והתחזקה אצלי השורה התחתונה אותה אני רוצה להעביר: הכל בסופו של דבר מגיע לכסף - ולכן השאלה כאן היא בעצם באילו ערכים אנחנו בוחרים להשקיע את הכסף שלנו.

לכל אחד מהנושאים שהעליתי (והעליתי אותם רק כי הם קרובים לליבי, אבל קחו זאת כדוגמא לכל נושא הנוגע בערכי חיים שונים) יש פתרונות. והם בהחלט כרוכים בהשקעה כספית שעליה יש להחליט ברמה העקרונית.

החיים עמוסים ומאתגרים, בכך אין לי ספק ואני חווה זאת על בשרי מידי יום. חלילה שלא ישתמע מדבריי שאין אני מאושרת כאן. השקט הנפשי שיש בחיים במעברות, האפשרות לחגוג ברוב עם ובשפע תרבותי, והרווחה שיש במעבר לבית קבע הם בלתי ניתנים לתיאור במילים, ועל כך אני מודה בכל בוקר.

המחשבות אותן חלקתי איתכם אינן אישיות מול גורם זה או אחר המחזיק בתפקיד ברגע הנוכחי. הן כלליות בהרבה.

אני חושבת שראוי לתת את הדעת, של כולנו כחברים במעברות ושל בעלי התפקידים המרכזיים בפרט, על נושאים אלה ולהעלות לדיון את סולם הערכים לפיו אנו בוחרים לחיות בקיבוץ.

תודה על ההקשבה ועל תשומת הלב,
גליה פלד

תגובה למכתבה של גליה פלד

חברים שלום,
את גליה ודניאלה הזמנו להנהלת קש"ת לקראת הריסת הבתים המתוכננת במדרון הכלבו הישן. מכיוון שאני רואה חשיבות גדולה בהמשכות של פרויקט מעבירות, היה לי חשוב שיוצג להנהלה מה נעשה במקום, איך הוא מתופעל ועל ידי מי.

על פניו נראה שחברים רבים משתמשים במקום כדי להפטר מדברים שפינו מהארון, אך לא רבים החברים אשר משתמשים במקום כדי להשמיש עבורם דברים שלאחר כבר אין צורך בהם. נוצר מצב בו המתנדבות במקום עסוקות במיון וזריקה של פריטים רבים, עבודה שהייתה יכולה להיחסך אם החברים היו עושים זאת בעצמם טרם הבאת הדברים למעבירות.

המסר שקיבלה הנהלת קשת הוא שבמידה ולא יימצא מקור תקציבי שיוכל לתגמל את הפועלים למען המקום, הפעילות תגווע. וכל הכבוד למתנדבות שעוד מחזיקות מעמד!

לאחר דיון שהתקיים בוועדה כן עלתה החשיבות של פעילות מעין זו, הוחלט שאין ביכולתנו כרגע להשקיע פעם אחת עשרות אלפי שקלים בהקמת מקום ייעודי ופעם שנייה בתגמול של המפעילים. בנוסף, כרגע עוד לא נמצא מקום מתאים העונה לכל הדרישות שהוצגו.

בהערכה רבה,
רונית ינאי

השיזוף

החמורים לא היו רכושו של הקיבוץ, הם היו של קולודני ז"ל ואנחנו שכרנו אותם ליום אחד. הם היוו את "החלוף" העובר לפני המחנה": אחריהם התנהלו העגלות שנשארו את המיטלטלין הדלים של הפלוגה הראשונה. כעשרה חברים. רק אחר כך הגיע ה"ווייט", שהביא את הצריפים המפורקים מבת-גלים.

לו רק אפשר היה לדובב את עץ השיזוף, היה בוודאי מתחיל ככה את סיפור התיישבותו של קיבוץ ג' השומר הצעיר בוואדי-חוארית, עת הופיעו ארבעת החמורים ונקשרו לבדיו הקוצניים. הוא לא נבהל מפניהם - הם לא סיכנו את חייו התינוקיים: שפע של קוצים הודקרו עליו ועלים אך מעט - והחמורים לא העזו לטעום ממנו.

הוא עמד במרכז המחנה המגודר. מזרחה ממנו נמתחה גדר - במקום שם מתנוסס עכשיו סילו הגרעינים. מערבה היא עוברת לפני בית הנוער, דרומה לפני הגנים של ערה ושושנה וצפונה, במדרון שמאחורי המקלחת... השיח הקטן שלט על השטח כולו. רק ארבעת הצריפים שהוקמו מערבית ממנו, מוקפים חומת שקי חול, הסתירו במקצת את המראה מעיניו. את המגדל עם שלושת החביות, ששימש לנו כמקלחת, הוא אומנם ראה, אבל את הבאים והיוצאים ממנה, לא יכול לראות - קטן היה. אבל גם עכשיו לא היה מתקשה לקבוע בדיוק את מקום המקלחת - הרי זה בית הפעוטים של רחל...

שלוש שנים לאחר מכן השתוללו פרעות בארץ. הצתות, יריות מהמערב, יריות על המחנה. המוות הילך בשדות. כך הוצת יבולינו, בדיוק באחד במאי - כאילו לסמל את אחוות העמים ואת הסולידריות עם העם העובד... בימים היינו יוצאים מזויינים לשדות קובאני ואפילו לשטח המארב (ע"י בית הקברות). בלילות שמרנו 15-16 איש בעמדות קבועות, תוך סיורים במחנה ולפעמים גם בשדות.

בהיותי רכז השמירה, נהגתי לסייר במחנה ולבקר את עמדות השומרים. מדי פעם הייתי מתעכב ליד השיזוף ומנהל שיחה עימו. עתה הוא גבה וייף - לא עוד קוצים הרבה ועלים מעט וקטנים (כדי להקטין את האידי ולחסוך במים), אלא עלווה וירוקה ומבריקה המתנשאת בגאווה, מרשרשת וממלמלת. הייתי אומר לו: "כמוך, קטני, נאחזנו גם אנחנו כאן בציפורניים, לא יזינו אותנו". והוא מלמל בעליו דבר-מה בשפת האילנות הבלתי מובנת לי. לא הבינותי אבל הרגשתי שהיו אלה מילות עידוד.

עץ שיזוף עומד בראש הגבעה שלנו, כעשרה מטרים מזרחה מחדר האוכל. עוד מעט יעלה עליו הכורת: אגף חדש של חדר האוכל יתנוסס במקום הזה... ועץ זה, שהילדים אהבו כל כך לטפס עליו ולאכול את פריו - היה היחידי ששובב את העין על הגבעה הזאת, כאשר באנו אליה לפני 30 שנה, להוציא את שלושת האקליפטוסים הגדולים שעמדו ליד המעיין, שנימצא מחוץ לגדר המחנה ומימיו חרבו ואינם.

אמרת "עץ", אך למעשה לא היה זה אלא שיח קטן וקוצני שנאחו באדמה הטרשית והצמאה ומסביב אין אף חתימת ירק שתלטף את העין.

כחודשיים לפני עלייתנו על הקרקע, נשלחנו פישל ואני "לתור את הארץ" ולמצוא את מקום התיישבותנו. היה זה בעיצומו של קיץ, סוף יולי תחילת אוגוסט.

מי שהיה כאן בימים הראשונים להתנחלותנו, זוכר בוודאי מה מראה ונוף היה לערבה זו ששמה היה וואדי - חוארית: הצבע החום שלט בכול - שדות קוצים וברקנים צהובים וחומים ופה ושם פסים או כתמי ירק לאורך מימיו העומדים של "נהר" אלכסנדר, שבמקומות אחדים חרב היה לחלוטין. ובכל הסביבה - אף לא אילן אחד, פרט לשלושת האקליפטוסים שכבר הזכרתי. שוטטנו בסביבה זו וניסינו לנחש אי-כאן הארץ היעודה.

במחנה של משמר השרון כבר עמד צריף ראשון, גדול וארוך, שבו גרו במשותף הפלוגות הראשונות של משמר השרון וכפר חיים, שבאו לכאן שבועות אחדים לפני כן. הגענו למחנה שלהם וניסינו לברר מפייהם - אפשר הם יודעים היכן מקום התיישבותנו? איש לא ידע. שומר השדות מטעם הקק"ל, שאול, שאף הוא נימצא שם, הראה לנו באופן סתמי בכיוון לים ואמר: שם איפשהו... הלכנו מערבה והגענו לביצות ואדי-טאיאן (כעת שדות כפר חיים המשתרעים מערבה מהגדר שלנו).

חזרנו ועלינו על גבעת המוסד ועל הגבעה שלנו. הרגשנו כי אי-כאן המקום, אבל היכן בדיוק - לא יכולנו לקבוע. ואז נתקלנו בשיח הקוצני הקטן שנאחו בציפורניו באדמה הטרשית הזאת, כתינוק שאיבד את אימו. מסביב אבנים, קוצים וברקנים קמלים ושמש יוקדת של סוף חודש יולי. כיצד הצליח תינוק זה להוציא את חיותו מאדמה שדופה זו?

שבועות מספר לאחר מכן, ביום שבת צח, קשרנו את ארבעת חמורינו לשיח הקטן. האמת ניתנה להיאמר:

בשנים הראשונות: כעשרים אלף נפשות בעמק היפה הזה - לעומת שני שבטים ערביים שנדרו מקצה העמק עד קצהו ומספרם מאה בתי אב.

אינני יודע אם ההיסטוריה תכתוב פעם עלינו ועל כיבוש העמק שלנו. כיבושו בעבודה ובזיעה. אצלנו בכל אופן, הזיכרונות דוהים והולכים. הילדים שנולדו כאן, בשבילם הכול ניצב כאן כאילו מקדמת דנא. על השיזוף הם טיפסו כשהיה כבר אילן נותן פרי - לא הכירוהו בהיותו תינוק שנאחו בציפורניו בקרקע הטרשית והצמאה.

שלושים שנות זיכרון מה הן? בשביל חברה הריהן סיומה של תקופה. בשביל היחיד - מאזן חיים... באחת משיבות הבירור שלנו, לפני 10 שנים בקירוב, אמרתי: אילו - באורח פלא - ניתן לי לחזור לשנתי העשרים, הייתי עושה את אותה הדרך, אולי בפחות שגיאות. לא אתפתה לומר, כי הכול, בלי יוצא מן הכלל, חושבים כמוני, אך בטוחני שרק מעטים הם היוצאים מן הכלל.

מבחינה היסטורית, בטווח ארוך, אולי מוקדם עדיין לסכם את מפעלנו. מים רבים עוד יזרמו ומאבקים רבים עוד נכוננו לנו. אבל גם ההיסטוריה איננה כוח עליון העומד מחוץ להשגתנו. לפעמים דומה היא לפרד שיש לרסנו בכוח. הנה, לפני 40 שנה סובכנו את יצוליה של ההיסטוריה היהודית לנתיב אחר - וההיסטוריה הצדיקה את פועלינו, הצדקה טראגית. אין אנו עומדים על פרשת דרכים כמו אז, השמים בהירים יותר, הראות הרבה יותר טובה, אבל המאבק נמשך. ובסופו של דבר נקבע אנחנו, לא פחות מהההליכים ההיסטוריים.

עץ השיזוף הולך למות. עוד מעט יעלה עליו הכורת. במקומו יתנוסס חדר אוכל חדש - סמל התקופה החדשה. אבל אנחנו שזוכרים לו חסד ילדותו, נצפון אותו בזיכרוננו. לנו הוא נישאר סמל של עיקשות ורצון חיים. הוא הראה לנו איך לנעוץ שורשים בקרקע ולהיאבק על החיים. הוא שימח את ליבנו בירקות עליו הקטנים - באותם ימים ראשונים - וכאילו רמז לנו על העתיד המרנין המחכה לנו - לעומת הישימון שהיה סביבנו.

היה שלום, עץ השיזוף! נשמור זכרך בליבנו, בלב כל אלה שמצאו אותך בבואנו לגבעה - ואתה עוד שיח קטן ועיקש, אך צמא חיים כמונו.

כתב: ביביק בן שאול
מתוך עלון הקיבוץ, 28.9.1963
ראש השנה - תשפ"ד
הביאה לפרסום: עינת טחנאי
(ארכיון מעברות)

היה מטה את צמרתו בכיוון האקליפטוסים הענקיים המשחירים מעבר לגדר: משם תיפתח הרעה, משם בולשות עיניים עוינות, שם אורב האויב. ואומנם משם רעמו לעיתים יריות. ידענו זאת ונוהרנו מפני האקליפטוסים בלילות.

אומר הפתגם: לא המקום עושה את האיש - האיש עושה את המקום. אין זה נכון לחלוטין. המקום הזה עשה אותנו, מכל מקום, רבים מאתנו. כאן עוצבה דמותנו, התגבשו השקפותינו. כשם שאנחנו יצרנו את המקום, כן יצר המקום אותנו. כאן עברו עלינו ימים ארוכים ולילות קצרים. לא ימים של שיגרה, לא ימים דומים זה לזה. לעיתים נראו לנו הימים קצרים מדי ומצפים היינו בקוצר רוח לשחר העולה וליום המתחדש. כאן עוצבה החברה - על מנהיגיה, טעמה וסגנונה, על חוקיה הבלתי כתובים, על תגובותיה וגם על שתיקתה. שלושים שנות חיים ויצירה, שבעקבותיהן נתגבשה החברה, שלחה שורשים עמוקים בקרקע ובהוויית החיים.

אילו היו לו לעץ השיזוף מילים הנתפסות על ידינו - מה רבות היה יכול לספר! על לבטים שלא מצאו פתרון ועל דמעות שנגרו לפעמים בחשאי - הכול ספג השיזוף שלנו בשנים הראשונות. כי על כן היה אילן שמתחתיו אפשר היה לשבת. רעיו שתיילים היו עדיין, ורק ברבות הימים גדלו ונתעצמו וכל אילן כאן ספג אל תוכו זכר לבטים ומאבק.

אבל לעץ השיזוף זכות הראשונים. הוא בעליה של הגבעה, פגש אותנו באותו בוקר שבת וברכנו בקוצי הירוקים. הוא ליווה אותנו בדרכנו הארוכה. הוא ראה את ילדינו נולדים כאן, גדלים והופכים לאבות ואימהות. את נכדינו מטפסים כעת עליו ונהנים מפירותיו.

תוך לבטים, ספקות וכישלונות עשינו בינתיים מעשה בראשית. שינינו את פני הנוף - עד כדי כך, שגם הראשונים בקושי מדמים מה מראה היה לוואדי חווארית

הקבוץ תחת עץ השיזוף, 1941

קו קורוקו קו פלומה

בעת טיול צפרות בכריכות של עין החורש התיישב תור מצוי על עמוד עשרה מטרים ממני ופצח בשירה. ציפור יפה זאת, קטנה מעט מתור הצווארון ולצווארה שלושה פסים. היא מוגדרת כיום כנתונה בסכנת הכחדה ורק הזיהוי של שירתה לימד אותי שבכול זאת עדיין כמה עשרות מהן מגיעות אלינו עם בוא האביב. קול התור מזכיר מעט את גרגור היונה, אבל הוא גבוה יותר וקיצבי יותר. לפני שנה כתבתי לו שיר עצוב למדי על הטבע שלנו שהולך ונעלם:

תור מצוי
פעם, בקצה הדרומי של הפלופונס
ראיתי יוני זקן, במסעדת פאר שכוחה
מורט נוצות של שלושה פגרי תורים.
המדריכה של החברה להגנת הטבע
אמרה שהוא על סף הכחדה.
צדים אותם בנדידה בחופי המזרח התיכון.
אני מחפש אותו מאז.
אפילו ראיתי להרף עין זוג.
פעם, על עמוד בכריכות עמד תור
ניפח את חזהו האפור בשירת חיזור ממושכת,
גרגור עמוק ורך.
לשווא שר עוד ועוד,
שום נקבה לא נענתה לו.
תור מסכן שכמוך, חשבתי אז,
את כל הנקבות כבר צדו
עירי וגלמוד תסיים את חייך.
אתמול, בלכתי בשדות
מתוך עצי האקליפטוס הגדולים
עלה קול גרגור עמוק,
שירת חיזור של תור מצוי.
אולי אינך בודד כל כך כפי שחשבתי?
אולי יש עוד תקוה, אחי...

אבל, שיר זה נכתב לפני שנה. בקיץ הוא. שאחרי הסגרים, הופיעו פתאום מעט יותר תורים. על חוטי החשמל וצמרות העצים שמעתי ולפעמים גם ראיתי כמה עשרות תורים מצויים. השנה כשאנחנו כבר בעיצומו של הקיץ צר לי לומר שאני מזהה רק פרטים בודדים פה ושם. האם באמת התור המצוי, זה שסימן לאבותינו את בוא האביב, עומד להעלם?

עופר הרצוג

קוראים שאוהבים את סרטיו של אלמדובר כמוני ודאי חושבים על הביצוע החלומי של קייטנו וולוסו לשיר זה בסרטו של אלמדובר "דבר אליה"

אבל אני חושב הפעם על שירה אחרת. אני מתכוון לפסוק משיר השירים פרק ב' שאומר ש"הנצנים נראו בארץ, עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו".

אכן בתקופה זאת של השנה (הדברים נכתבים באמצע האביב) האוויר מלא בשירת זמירים (שחרור? בולבול?) ובעיקר בשירת תורים למיניהם. אני מבחין בארבעה מינים שונים: האחד הוא תור הצווארון, שנפוץ אצלנו כל השנה ושירתו היא של שלושה צלילים קצביים טו-טו טו, טו-טו טו טוב ושוב. השנייה היא הצוצלת. מספרים לנו שהצוצלת הובאה על ידי מוסלמים שאוהבים את שירתה במסגדים. שירת הצוצלת מזכירה את כותרת רשימה זאת והיא סדרה של ארבעה או חמישה צלילים גבוהים שחוזרים שוב ושוב. את הצוצלת אנו מוצאים לרוב שרה על חלון המקלחת או כווג על הכביש, מתגרה בחתולים ובהולכים בשביל. ישנן היונים, יוני הבית ויוני הסלע, שנפוצות בהמונן בשדות ועל העצים בחצר. גרגורן עמוק ושקט. לפני כשנתיים למדתי לזהות את קולו של התור המצוי.

איור: Marisa Straccia

לפני שנה הם נולדו, ומאז הם רק ממריאים הכירו את הרחפניסטים הראשונים של "עיט"

מאת: מיה צדוק, כתבת בדובר צה"ל - פיקוד צפון

גדוד 595, שהוקם בעקבות מלחמת האזרחים בסוריה, חוגג 'יום הולדת' שנה לצוות הרחפניסטים הראשון שלו. מאיסוף מודיעין יום-יומי ועד פעילויות שלא נוכל לספר עליהן - יצאנו לגלות מה מרים את הפלוגה הזאת לאוויר

365 ימים חלפו מאז הוקם צוות הרחפניסטים הראשון של גדוד 595, גדוד האיסוף של רמת הגולן. הגדוד, והצוות ככוח מחזק שלו, קמו על רקע מלחמת האזרחים בסוריה, מתוך הצורך לעקוב אחרי שינויים בגזרה - כמו התבססות חיזבאללה באזור.

"אנחנו בתחרות של למידה", מספר רס"ן גיא ריבנפלד, סמג"ד 595, "הגענו לנקודה שחייבה אותנו להביא משהו יצירתי וחדש נוסף בשביל לחשוף את הפעילות מעבר לגדר - פה נולד הרעיון להקים את פלוגת הרחפנים".

לוחמי ולוחמות הפלוגה עוברים הכשרה בסיסית בסיירים, ומשם ממשיכים להכשרה נוספת של שבועיים, פנים גדודית הפעם, ומתמחים במנעד רחב של רחפנים מכל הסוגים והגדלים, עם טווחי טיסה מתקדמים. המטרה היא תמיד להפתיע. בשביל זה, מחזיק הצוות ביכולת לאסוף מודיעין חשאי ממרחבים שהאויב לא יודע שלצה"ל יש גישה אליהם, וגם להטיס מספר רחפנים בסנכרון מושלם.

"כשאני שולח רחפן, זה כמו לשלוח חייל מעבר לגבול", מדגיש הסמג"ד, "ההכנות לוקחות זמן כי מספיקה טעות

אחת קטנה בשביל שרחפן יתרסק. אין עיגול פינות, כל פעילות דורשת ירידה מעמיקה לפרטים, ובגלל שאלו רחפנים מיוחדים - הלוחמים חייבים להיות מומחי תוכן".

ומה קורה אם רחפן כן נופל בשטח אויב? רס"ן ריבנפלד מסביר: "אחרי כל פעילות אנחנו מוחקים את כרטיס הזיכרון, ואם הוא נופל בומן פעילות - יש לנו את היכולת להשמיד את התוכן שלו מרחוק לפני שיוכלו לשים עליו יד".

"זה מרחב עם חיכוך - וזה רק מגדיל את הפעילות שלנו", מוסיף הרס"ן, "מורכב לאסוף מודיעין במרחב ההרים בגלל תוואי הקרקע, והפלוגה מהווה יתרון משמעותי - זה חלק מהתהליך שעברנו עם מפקד האוגדה ככוח אורגני בגזרה".

בגלל נוכחות חיזבאללה וגורמים נוספים בשטח סוריה, אחד האתגרים של הפלוגה היה חסימת ג'י.פי.אס באזורים מסוימים בגזרה, דבר שלא מאפשר את הטסת הרחפן. בשביל לתת מענה לבעיה, פותח התקן ייחודי בצה"ל שמבטל חסימות מסוג זה.

אותו התקן מצטרף ליכולת חדשה נוספת של הפלוגה, המאפשרת לרחפן גם להפיל רימונים. בזכות יכולות מתקדמות כמו אלה, והישגים יוצאי דופן בפעילויות מסווגות, הוענק לגדוד בשבוע שעבר פרס 'מגן כוכב הצפון'.

הסמג"ד, שעבר את כל שירותו הצבאי בחיל האיסוף, ויסיים את תפקידו בימים הקרובים, מצהיר שמדובר בחיזוק משמעותי: "כבר היום רואים את ההבדל - הרחפנים גורמים לנו להקדים את האויב בשני צעדים קדימה, אפשר רק לדמיין את מה שאפשר יהיה עוד לעשות בעולם הרוק"ק (רום קרוב לקרקע) בעתיד".

מיה צדוק

צילומים: דובר צה"ל

"אדם, אחי אתה!"

4 שנים לאחר מכן יצא הספר "אלטנוילנד", ספר אוטופי שבו הרצל מתאר את חזונו לגבי היישוב היהודי העתידי לקום בארץ ישראל. בספר, החברה האוטופית שחיה בארץ ישראל, עדיין איננה מדינה חדשה, אלא חלק מהאימפריה העותומאנית. החברה החדשה מאמצת את התרבות האירופית, אך דוחה את המעמדות והחברה היא חילונית-דתית ושוויונית.

העיקרון המנחה של החברה החדשה הוא סובלנות והסיסמה "אדם, אחי אתה!". ולכן, לפי הספר, שיבת היהודים לארץ ישראל אינה מעוררת התנגדות בקרב ערביי ישראל, שאף הם מצטרפים בהתלהבות לחברה החדשה.

על פי הספר, בחברה האוטופית של אלטנוילנד של הרצל, קיים שוויון זכויות מלא לתושבים הערבים. חלק מן העלילה הפוליטית של הרומן מתייחס לניסיון של רב קנאי המבקש לשלול את זכויותיהם של הלא-יהודים - אך נכשל במערכת הבחירות....

אחד מסגני היו"ר של "החברה החדשה" הוא מהנדס ערבי מחיפה בשם רשיד ביי - ובוזו מבטא את גישתו הליברלית הבסיסית, גם כהתרסה נגד הגזענות האירופית: אם אירופה דוחה את היהודים, הרי החברה המנהלת את היישוב מקבלת כל אדם ללא הבדל דת וגזע.

ב-26 באוקטובר 1898 הגיע הרצל עם חברי המשלחת הציונית לנמל יפו. הביקור היה אמור להיות סודי, אבל הידיעה על מסעו הקדימה את בואו. כמה מתיישבים יהודים זיהו אותו בנמל, ובשוק הערבי נפוצה השמועה שהגיע "מלך היהודים". בארץ ישראל, הרצל ערך מסע, שבמהלכו ביקר במושבות הראשונות בראשון לציון, ברחובות, ובירושלים.

הרצל על סיפון אונייה בדרכו לביקור בארץ ישראל. צילום מתוך: PikiWiki

יותר מפעם. הם אוכלים טוב יותר, הילדים שלהם בריאים יותר והולכים לבתי ספר, אמונותיהם ומנהגייהם הישנים לא הלכו לאיבוד: הם רק זכו בחיים נוחים וטובים יותר”.

כאשר קינגסקורט שואל את רשיד, “אינך רואה את היהודים כמתפרצים לרשות לא להם?”, עונה לו רשיד: “האם תחשוב לשודד מישהו שאינו לוקח ממך דבר, אלא נתן לך דבר-מה? היהודים העשירו אותנו. מדוע נכעס עליהם? הם חיים עמנו כאחים. למה לא נאהב אותם?”.

בספר אלטנוילנד, החזון של הרצל על יחסי יהודים-ערבים הוא חזון אופטימי של חברה שיוויונית, שבו ערביי ישראל מברכים על בואם של היהודים ועל פיתוחה של ישראל, שממנו גם הם מרוויחים.

אחד העם, הוא אשר צבי (הירש) גינצברג, ומי שהיה אחד מראשי הוגיה של הציונות, ערך גם הוא ביקורים בארץ ישראל בערך באותה עת. אך בעוד הרצל אופטימי לגבי יחס הערבים בחברה שוויונית שבה הערבים רואים רווח מפיתוח הארץ, הרי אחד העם היה פחות אופטימי ויותר מודאג.

כך למשל הוא כתב על יחסם של איכרי זיכרון יעקב לאוכלוסייה הערבית: “רגילים אנו להאמין בחו”ל, כי הערביים הם כולם פראי מדבר, עם הדומה לחמור, ואינם רואים ואינם מבינים את הנעשה מסביב להם. אבל שגיאה גדולה היא. הערבי, ככל בני שם, הוא בעל שכל חד ומלא ערמה... עלינו להיות זהירים בהנהגתנו עם עם נכרי שאנו באים לגור בתוכו מחדש, להתהלך איתו באהבה וכבוד, ואין צריך לאמר בצדק ובמשפט. ומה עושים אחינו בארץ ישראל? ההפך ממש! עבדים היו בארץ גלותם, ופתאום הם מוצאים עצמם בתוך חרות בלי גבול, חרות פרועה, שיכולה להימצא רק בארץ כטורקיה. השינוי הפתאומי הזה הוליד בלבם נטייה לעריצות, כאשר יקרה תמיד לעבד כי ימלוך, והינם מתהלכים עם הערביים באיבה ואכזריות, משיגים גבולם שלא בצדק, מכים אותם בחרפה בלי כל סיבה מספקת, ומתפארים עוד כי כן יעשו, ואין איש אשר יעמוד בפרץ ויעצור בעד הנטייה הזויה והמסוכנת הזאת.”

“הן אמנם צדקו אחינו באומדם, כי הערבי מכבד רק מי שמראה לו גבורה ואומץ רוח. אבל במה דברים אמורים, כשמרגיש עם זה שהדין עם מתנגדו. לא כן אם יש לו הצדקה לחשוב את מעשי מתנגדו לעושה וגזל משפט. אז, גם אם יחריש יתאפק עד עת קץ, הרי שהזיכרון שמור בליבו ונוקם ונוטר הוא מאין כמוהו.”

מקורות:

“אמת מארץ ישראל”, אחד העם, 1895
אלטנוילנד, בנימין זאב הרצל, 1902
אחד העם, רן שליט

אחד-העם, אשר צבי בן ישעיהו גינצברג

“תן לי לומר לך שחבריי ואני לא מבדילים בין בני האדם. אנחנו לא שואלים את האדם לאיזה גזע או לאיזו דת הוא שייך. הוא צריך להיות בן אדם. זה הכול מבחינתנו”

בספר, מספר המהנדס החיפאי רשיד ביי, כי תושביה הערבים של היישוב הרוויחו מבואם של היהודים. כך הוא מסביר: “לאלה שהיו חסרי כל לא היה מה להפסיד, כך שהם יכלו רק להרוויח. והם באמת הרוויחו: מקומות עבודה, תזונה, בריאות. בכל העולם לא היה מקום עני ומעורר רחמים יותר מכפר ערבי בפלשתינה של סוף המאה ה-19. האיכרים גרו בבתי חומר עלובים שלא היו ראויים אפילו למגורי בעלי חיים. הילדים שכבו עירומים ומוזנחים ברחובות וגדלו ללא השגחה. היום חייהם השתנו. הם הפיקו תועלת ממוסדות הרווחה המצוינים בין אם רצו בכך ובין אם לאו... כוח האדם המקומי, שהיה חסין מפני מחלות, נוצל בשלבים הראשונים של ההתיישבות לייבוש הביצות, לחפירת תעלות ולנטיעת עצי האקליפטוס שהבריאו את הקרקע. העובדים האלה זכו לשכר טוב... החברה החדשה קנתה את הקרקעות האלה בזול והפכה אותם לאדמה משובחת. השדות האלה שייכים לכפר ההוא, על הגבעה. זה כפר ערבי. אתם יכולים לראות את המסגד הקטן. האנשים המסכנים האלה מאושרים היום הרבה

רכבים נטושים

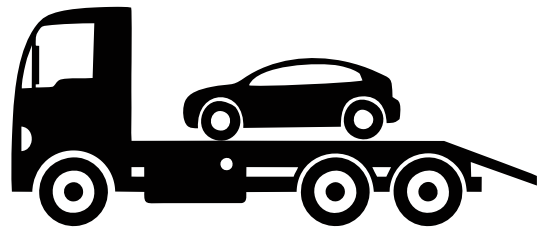
לחברים שלום,

מתבצעת אכיפה של רכבים נטושים ע"י המועצה האזורית בכל הישובים באזור עמק חפר.

בפנייה של מפקח המועצה אל קצין הבטיחות בתעבורה נדרשנו לשתף פעולה ולהביא לידיעת החברים את הנושא על מנת למנוע צעדים המתבקשים בחוק..

- על כן אני פונה אליכם :
1. כל חבר המחזיק ברשותו רכב שאינו בשימוש חייב לפעול ע"פ התקנות והחוק של משרד התחבורה. כנ"ל לגביי רכבים שאינם של חברי הקיבוץ.
  2. הזמן העומד לרשותנו - עד 30 יום מקבלת ההודעה.
  3. והיה ולא יפוגו הרכבים, רשאית המועצה לפעול ע"פ חוק והליכים משפטיים.
  4. בכל מתן סיוע ניתן לפנות לקצין הבטיחות.

תודה על שיתוף הפעולה.
נפתלי שראל, קצין בטיחות בתעבורה

נקודה לבנה

לדליה בר אמוץ - שהגתה, תכננה ובחרה את הספסלים היפים שהוצבו בכניסה לחדר האוכל - כל הכבוד !
הספסלים המעוצבים, עץ וברזל- מקום אידיאלי לישיבה ומנוחה קצרה עבור אנשים מבוגרים, הורים או סבים המחכים לסיים החוגים של הילדים או הנכדים או פשוט מקום מפגש אופציונלי (בכל שעה) למפגש אמיתי או שיחה קצרה פנים אל פנים.

כל מרחב הכניסה לחדר האוכל נראה מכובד ויפה יותר מאי פעם, ועל כך גם התודה למאירה הורוביץ ששנים דואגת במסירות להשקיית העציצים ולצוות חדר האוכל בראשות לימור רום שנראות המרחב הזה- חלק בלתי נפרד מחווית המפגש, האכילה והשיחות בחדר האוכל- הייתה חשובה לו כל כך.

כרכות ענקיות

למיכל שלג ששיחקה עם נבחרת הכדורעף של ישראל במכביה (נבחרת הסניורים של ישראל) זכתה איתה במקום הראשון ובמדליית הזהב, אחרי ניצחון אדיר על ברזיל בגמר.

מיכל שיחקה בעמדת המוסרת וקטפה גם את פרס מצטיינת הטורניר (MVP)! משחק הגמר היה בנתניה לעיני מאות צופים ובאווירה חמה. נבחרת ישראל ניצחה 0-3 וסיימה את הטורניר ללא הפסד!

גם בנם של מיכל ואסף, עמרי - השתתף במסגרת המכבייה, אבל באליפות ישראל בניג'ה! לאליפות זו העפילו המתחרים הטובים ביותר בארץ שהתחרו כל השנה בליגת הניג'ה של ישראל. עמרי התחרה בקטגוריה עד גיל 11, בהיותו בן 8 בלבד והיה המתחרה הצעיר ביותר באליפות. הוא עשה מסלול מרשים וסיים בחלק העליון של הדירוג!

כל הכבוד למיכל ולעמרי,
וברכות חמות לבני ובנות המשפחה!
גאים בכם! בית מעברות

תודות לארכ אנוא

נגנים:

אסף הדר, אמיתי וילק, ערן אהרוני,
סנדי קליינהאוז, מתן אשכנזי

זמרים:

מיה קרייר, אלעד וילק, עינת פלד

הפקת ועריכת הספר:

אמירה קידר

עיצוב גרפי: שמש

הגברה ותאורה: סרגיי ועופרי

צילום: בועז נובלמן

צוות התרבות:

הילה דביר, סיון פלר

לרון על ההנחיה, התחקיר

למתן על ההפקה המוזיקאלית

ט"ו באב 2022 בודינה

עידן צנחני וחברים UNDER COVER
עדב שכולנו אהבה עם שירים מדליקים וסוחפים

יום שישי | 12.8 | החל מ-20:30

שתיה | כיבוד | אידוע פנימי - הכניסה מגיל 18 ומעלה

תודה גדולה!

לחברי קיבוץ מעברות היקרים
אני רוצה להודות בשמי ובשם בני על ההזדמנות הנפלאה שקיבלנו
להתארח אצלכם בקיבוץ. זה זמן שנתן לנו שקט ובטחון, ועל כך אנו
מוקירים. קיבלנו מכם חום, תמיכה, עזרה ואוזן קשבת ואנו מעריכים
כל אחד שנתן יד ופתח את הלב אלינו. לא יאמן שהנסיבות הם אלה
שהפגישו בינינו ובהזדמנות זו נאחל לכולנו - שלום!

מאלבינה ונזאר

ברכות ואיחולים

מזל טוב לנטלי וניתאי

להולדת הבן

אח לארין
נכד לאליסה ורם
בין לאיתן

צרור ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב לענת ואלעד

להולדת הבן

אח לרם
נכד לאתי ושמואל

צרור ברכות חמות לכל המשפחה

מזל טוב למיה וחו

להולדת הבת

אחות לכרמל
נכדה לדורית ועקיבא
נינה לחני

צרור ברכות חמות לכל המשפחה

עובר ושב

וסיליסה קרקוב
ינאי אבנט ועידן טליאס
סיימו מסלול צעירים
והודיעו על עזיבת הקיבוץ

שירי דאדי
(בת זוג של נאור וילק)
הצטרפה אלינו כתושבת

ורד ואלון נבט
הודיעו על עזיבת הקיבוץ

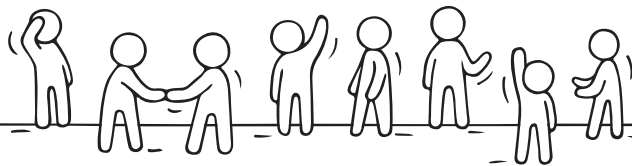
נעה יפה
סיימה שנת שירות
והתגייסה לצה"ל

אמיר דביר-הופמן, ארד ברון
נדב גרינבלט ושקד בוארון
השתחררו מצה"ל

נורה קידר ועדי גור
סיימו את שירותם הסדיר
ומתחילים שירות קבע
בעצמאות כלכלית בקיבוץ

ברכות לכל מסיימי הי"ב
תהל אייזנברג, עוז ארד, אלה
ברטל, נוגה דיין, לילה חפר, עומר
להב, אלמה קידר

ולמסיימי י"ב
שכבר יצאו לשנת שירות (י"ג)
יעל לומניץ, שי קרייה, ליבי עומרי,
מתן אליה, גל גילת ושיר שמעוני

לכולן ולכולם בית מאכרות מאחל הצלחה רכה!

אירוע יום כיפור, 1. 2022

